

NAUJIENOS

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
HAYmarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
In The United States

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

VOL. LXI

Price 15c

Chicago, Ill. — Ketvirtadienis, Birželio-June 12 d., 1975 m.

Kaina 15c

137

AMERIKA REIKALAUJA IZRAELIO NUOLAUDŲ

PASKELBĖ RAPORTĄ APIE CIA VEIKLĄ

WASHINGTONAS. — Baltieji Rūmai paskelbė specialios komisijos, kuriai vadovavo viceprezidentas Rockefelleris, raportą apie Central Intelligence Agency, geriau žinoma CIA vardu, veiklą. Spaudoje pasirodžius kaltinimams, kad agentūra laužo įstatymus ir veikia Amerikos viduje, kas jai nepriklauso, prezidentas įsakė tuos kaltinimus iširti. Paaškę, kad 28 metus ta agentūra, kurios uždavinys yra šnipinėti užsienyje, rinkti žinias ir rūpintis Amerikos saugumu, tikrai atliko daug veiksmų už įstatymų ribų ar prieš įstatymus.

Prezidentas Kennedy dar 1961 m. lapkričio 28 d. pasakė CIA tarnautojų susirinkime, kad CIA pasiekimai niekam nežinomi, o jos klaidos visiems ištrimituojamos. Žymesni tokie nepasiekimai buvo nepavykusi Kiaulių įlankos invazija į Kubą ir U-2 šnipinėjimo lėktuvo numušimas Sovietų Sąjungoje 1960 metais.

Vakar spauda didžiausiomis antraštelėmis paskelbė pasauliui, kad CIA agentūra nelegaliai atidarinėdavo laiškus, einančius iš Amerikos į Sovietų Sąjungą ar iš Sovietų Sąjungos į Ameriką. Tokie laišku tikrinimai ypatinai buvo stiprūs New Yorke, San Francisco, New Orleans ir Havajuose. Tikrinimai tęsėsi nuo 1952 iki 1973 metų. Agentūra nelegaliai buvo įvedusi naminį disidentų sekimą. Tarp 1967 ir 1973 m. buvo sudaryta 13,000 kvotų, iš jų 7,200 Amerikos piliečių bylu. Vardu ir organizacijų kartotekoje buvo virš 300,000 kortelių. CIA, tikrindama savo pačios tarnautojus, klausėsi 32 telefonų, rekordavo 32 pasikalbėjimus ir 12 kartų išilaužė. Buvo tikrinami pajamų mokesčių dokumentai 16 asmenų.

Komisija nerado įtikinančių įrodymų, kad CIA būtų buvusi surišta su prezidento Kennedžio nužudymu. CIA tačiau nelegaliai atidavė prezidentui Nixonui slaptus dokumentus, kuriuos jis planavo naudoti savo paties politiniams tikslams. Komisija kritikuoja kelis CIA direktorius už išivėlimą į Watergate aferą. Kai kuriuos slaptus dokumentus Nixonas planavęs senatoriaus Kennedžio politinei ateičiai sužlugdyti, kada atrodė, kad Kennedis bus demokratų kandidatas į prezidento vietą.

Nors Rockefellerio komisijos raportas ir labai skaudus CIA vadovybei ir visai Amerikai, tuo dar viskas nesibaigė, nes nelegalius CIA veiksmus toliau nagrinėja du kongreso komitetai. Kils klausimų, ar CIA buvo atsakinga už Dominikonų diktatoriaus Trujillo nužudymą, už Kongo komunisto Patrice Lumumba mirtį, už Vietnamo prezidento Diem nužudymą.

Rockefellerio raportas rekomenduoja prezidentui sustiprinti šios žvalgybos agentūros priežiūrą ir kontrolę, įsteigiant kongrese specialų komitetą. Rekomenduojama skirti agentūros direktoriaus tik labai aukšto kalibro žmones, kurie ilgiau nebūtų direktoriaus vietoje, kaip 10 metų.

LUANDA. — Apie 200 baltųjų demonstravo Angolos sostinėje prie Amerikos konsulato reikalaujanti pabėgėlių statuso. Jie šūkavo, kad Angoloje kils civilinis karas ir jie bijo ten pasilikti.

IŠ VISO PASAULIO

NEW ORLEANAS. — Iš respublikonų gubernatorių, kurių yra 13, tik du remia Ronaldą Reaganą ir prezidento vietą, kiti 11 pasisakė už prezidentą Fordą.

BRIUSELIS. — Belgija pasirašė sutartį pirkti 102 Amerikos F-16 kovos lėktuvus. Prancūzija dėl šios sutarties užsigavo, nes ji tikėjosi perduoti savo Mirage lėktuvus.

SAN SEBASTIAN. — Ispanų policija nušovė vieną baską sukilėlių netoli Prancūzijos sienos. Kiti keturi baskai pasislėpė kalnuose.

LUANDA. — Angoloje Portugalijos jėgų vadas bando iškraustyti iš Luandos miesto dviejų grupių karines jėgas, kurios nuolat tarp savęs susišaudo. Per kelias savaites žuvo virš 200 žmonių. Kovose žuvo ir nacionalistų grupės jaunimo sekcijos vadas.

WASHINGTONAS. — Birželio 19 d. Meksikoje prasidės Tarptautinė Moterų Metų konferencija. Galimas daiktas, kad Amerikos delegacijai vadovaus ponija Betty Ford. Kitos delegacijos: Australijos, Filipinų, Meksikos, Pakistano, Izraelio ir Egiptų irgi bus vadovaujamos premjerų ar prezidentų žmonų.

WASHINGTONAS. — Baltųjų Rūmų spaudos sekretorius Ron Nessen pasakė, kad prezidentas Fordas manas, kad pasaulio naftos kainos neturėtų būti keliamos daugiau kaip 7% ar 8%. Kalbama, kad naftos valstybės žada nuo spalio mėn. pakelti kainas net 4 dol. statinei, kas sudarytų 38% pakėlimą.

BRIUSELIS. — Belgijos gynybos ministeris Paul Vanden Boeynants pasakė, kad Belgija, pirkdama Amerikos karo lėktuvus, uždirs beveik tiek pinigų, kiek išleis lėktuvams. Belgija, Olandija, Norvegija ir Danija gamins apie 40% lėktuvo dalių. JAV gynybos sekretorius lėktuvų pirkimo sutartį pasirašė antradienį.

LISABONA. — Azorų salų gubernatorių pasitraukė iš pareigų, kai Portugalijos karinės jėgos suėmė 28 portugalus, jų tarpe vieną Amerikos konsulato tarnautoją. Portugalijos valdžia kaltina Azorų gyventojus reakcija socializmui.

SAN DIEGO. — Marinių puskarininkis John Moody, 44 metų, padarė gėdą visam marinų korpusui. Jis buvo suimtas vietnamiečių pereinamoje stovykloje Camp Pendleton, kur jis vogdavo pabėgėliams skirtus drabužius ir namų apyvokos daiktus. Kalnime sakoma, kad jis pavoliokė 30,000 vertės daiktų.

Prezidentas Fordas, būdamas Romoje, praleido virš valandos su Popiežiumi Pauliu. Buvo pasikeista dovanomis, kurias nuotraukoje abu apžiūri. Už Popiežiaus matyti ponija Betty Ford. Prezidentas padovanojo Popiežiui oro skulptūrą, o gavo dovanų Vatikan, Romos ir Tiberio upės barjelijetus.

Tito reikalauja Korėjų sujungimo

BELGRADAS. — Šiaurės Korėjos prezidentas Kim Il Sung, aplankęs Kiniją, Rumuniją, Alžirą, Mauretanią ir Bulgariją, viešėjo ir Jugoslavijoje, kur kalbėjo su prezidentu Tito. Šis paremė š. Korėjos reikalavimą, kad iš Pietų Korėjos greit išvažiuotų Amerikos karinės jėgos, kuriuos trukdantis abiejų Korėjų suvienijimui. Tito savo kalboje pasidžiaugė Vietnamo ir Kambodijos "istorine pergale".

Kim Il Sungas, kalbėdamas apie abiejų Korėjų sujungimą, niekur neminėjo, kad jas reikia sujungti taikiomis priemonėmis. Tito kiekvieną kartą vis pabrėždavo, kad sujungimas turi būti "taikus ir demokratiškas".

Jugoslavija ir Alžiras vadovauja vadinamom nesurįšiusiom pasaulio valstybėms, nors jų koordinavimo komitete yra dvi komunistinės valstybės: Kuba ir pati Jugoslavija. Dabar tas komitetas rekomenduoja "nesurįšiusias" šalis įtraukti ir šiaurinę Korėją.

MASKVA. — Antradienį sovietų komunistų vadas Brežnevas vėl pasirodė viešai po mėnesio pertraukos. Jis pareiškė esąs tas pats, koks visada buvo.

Sirijos Asadas lankosi Jordane

AMMANAS. — Tik prieš 5 metus Sirijos tankai buvo pastūsti į Jordaną padėti ginkluotiems palestiniečiams kovoti prieš karaliaus Husseino armiją. Jordanui išvairius palestiniečius, Siriją ilgą laiką vadindavo karalių arabų išdaviku. Antradienį Sirijos prezidentas Hafez al Assad pirmą kartą apsilankė Jordane, kur buvo iškilmingai sutiktas su 21 šūvio salutu ir raudonu kilimu. Jordane jokio Sirijos prezidento nebuvo jau 18 metų.

Siriją spaudžia Jordaną sudaryti bendrą frontą prieš Izraelį, kuris turi su Jordanu ilgą sieną — demarkacijos liniją. Jordano karalius, anksčiau bijojęs izraelitų aviacijos keršto, dabar linkęs tartis dėl bendro fronto, nes Amerika jam pažadėjo priešlėktuvinį raketų gintis nuo Izraelio atakų.

ROMA. — Didelės pramonės įmonės savininkas Amadeo Ortolani buvo pagrobtas banditu, kurie sustabdė jo automobilį apsirėnę policininkų uniformomis. NEW DELHI. — Viename Indijos kaime sprogo vogtos amunicijos sandėlys, žuvo 12 žmonių, išžudėta 65.

Pakeitimai britų vyriausybėje

LONDONAS. — Britanijos premjeras Wilsonas padarė pakeitimų vyriausybėje. Labai kairūs darbietis Anthony Wedgwood Benn, vadovavęs pramonės ministerijai, perkeltas į energijos ministeriją. Jam pakeisti priziūrėti britų naftos šaltinių šiaurinėje jūroje reikalai. Londone spėjama, kad kairių pažiūrų ministras ne tiko vadovauti pramonei, nes jis buvo nemėgiamas biznierių ir pramoninkų ir mažindavo pasitikėjimą akcijų biržoje bei investicijose.

Wedgwood Benn labai energingai agitavo prieš pasilikimą Europos Rinkoje. Jo vieton paskirtas irgi kairiojo darbiečių sparno narys Eric Varley, buvęs angliakasys.

1974 gruodžio pabaigoje Genė Zukauskaitė buvo iškviesta tardymui. Ji tardytojos Vencūnienės buvo kaltinama, kad mokiusi vaikus tikėjimo tiesų. Tardytoja klausinėjo, kur Zukauskaitė mokydavo vaikus, kokios jų pavardės, ko mokydavusi ir t. t. Tardymas tęsėsi dvi valandas. Zukauskaitė teigė, kad ji vaikus ne mokiusi, bet aplausinėjusi, ar pasirodė Pirmajai Komunistai.

PREMJERAS RABINAS WASHINGTONE

WASHINGTONAS. — Vakar prezidentas Geraldas Fordas su antros valandos kalbėjo su Izraelio premjeru Jitzhaku Rabinu. Šiandien jie pasikalbėjimas tęs toliau. Spėjama, kad prezidentas Fordas daro Rabinui spaudimą padaryti Arabams daugiau nuolaidų, nes vakar premjeras Rabinas turėjo susitikti su gynybos sekretoriumi Schlesingeriu ir kalbėtis apie Izraeliui reikalingus naujus ginklus. Netikėtai šis susitikimas buvo atidėtas rytdienai, tartum, nurodant Izraelio premjerui, kad jei jis nenusiels pasikalbėjimuose su prezidentu, tai ginklų negaus.

Sihanoukas žada gyventi Europoje

PARYŽIUS. — Kambodijos princo Sihanouko buvęs patarėjas Charles Meyer, prancūzas, pasakė, kad Sihanoukas pasirošęs apsigyventi Prancūzijoje. Nors jis padėjo komunistams išmesti Lon Nol valdžią, komunistams jis nereikalingas. Jei jis grįžtų į Kambodiją, tai tik sodinti ryžių ir dirbti laukuose, pasakė Meyer.

Kambodijoje įvyko valstiečių revoliucija, miestai, privilegijuotos klasės ir monarchija yra baigtos ir Sihanoukas tą puikiai žina.

Princas Sihanoukas turi Prancūzijoje vilą ir prancūzų vyriausybė tikriausiai leis jam pastoviai apsigyventi.

Diplomatiniai sluoksniai mano, kad Kambodijos nauja valdžia ilgai neužmegs su pasauliu normalių ryšių.

Didelė sovietų bazė Somalijoje

WASHINGTONAS. — Gynybos sekretorius Schlesingeris ir kariuomenės jungtinio štabo pirmininkas gen. George Brown liudijo senato ginkluotųjų jėgų komitete apie Amerikos bazės Indijos vandenynė reikalingumą. Britų valdomoje Diego Garcia saloje planuojama ištiesti nusileidimo taką, pastatyti sandėlius ir pagilinti uosta. Viskas kainuotų apie 108 mil. dol.

Schlesingeris ir Browns daugiau kalbėjo apie sovietų karinės galybės išplėtimą Indijos vandenynė. Paskutinis žvalgybos nuotraukos parodė, kad sovietai Somalijos uoste Berbera baigė rengti raketų sandėlius, pastatė barakus 1,500 kareivių, įruošė degalų tankus ir ištiesė 15,000 ilgumo nusileidimo-pakilimo taką.

Sovietų raketiniai laivai negali būti "užtaisyti" raketomis jūroje ir jas pakeisti galima tik uoste, todėl sovietai ir privežė į Berberą atsarginių raketų.

Senatoriams nurodžius, kad Indijos vandenyno šalys protestuoja prieš Diego Garcia bazę, Schlesingeris atsakė, kad tos valstybės tik viešai šaukia, o jų vadai privačiai pageidauja tos bazės, kad būtų atsvertos sovietų karinės jėgos toje pasaulio dalyje.

LAGOS. — Buvęs Britanijos prejeras Harold Macmillan atvyko vizituoti Nigerijos, kuri gavo nepriklausomybę jam valdant Britaniją. Jis aplankys ir kitas buusias kolonijas.

Sekretorius Kissingeris antradienį kalbėdamas Atstovų Rūmų Tarptautinės Politikos komitete, pripažino, atsakydamas į klausimą, kad galutinei Viduriniųjų Rytų taikai pasiekti gali prireikti kokios nors Amerikos garantijos Izraelio saugumui ir išlikimui užtikrinti. Tokia garantija turėtų būti tik priedais šalia Izraelio-Arabų susitarimo.

Iš šių premjero Rabino susitikimų su prezidentu ir su Kissingeriu turėtų paaiškėti, kokių kelių toliau bus ieškoma taika: ar vėl teks Kissingeriui skraidyti tarp įvairių sostinių, ar teks vykdyti Ženevos konferenciją ar gal, derinti abu kelius. Kissingeris pasakė, kad jis imtųsi tarpininko vaidmens tik tuo atveju, kada Izraelis su Egiptu būtų visai netoli susitarimo. Tuo atveju Kissingeris bandytų premesti tiltą per paskutinį plyšį.

Didžiausia kliūtis Viduriniųjų Rytų taikai, pasakė Kissingeris, yra ta, kad arabai reikalauja Izraelio pasitraukimo iš visų okupuotų žemių, o Izraelis yra daug kartų pasakęs, kad jis turės kai kurias arabų žemes pasilaikyti saugumo sumetimais.

Premjero Rabino vizitas turi tris tikslus: gauti prezidento pažadą, kad Amerika duos ekonominę ir karinę paramą 2.2 bil. dol. vertės, toliau jis tikisi susilaugti senato ginkluotųjų jėgų komitete apie Amerikos bazės Indijos vandenynė reikalingumą. Britų valdomoje Diego Garcia saloje planuojama ištiesti nusileidimo taką, pastatyti sandėlius ir pagilinti uosta. Viskas kainuotų apie 108 mil. dol. Schlesingeris ir Browns daugiau kalbėjo apie sovietų karinės galybės išplėtimą Indijos vandenynė. Paskutinis žvalgybos nuotraukos parodė, kad sovietai Somalijos uoste Berbera baigė rengti raketų sandėlius, pastatė barakus 1,500 kareivių, įruošė degalų tankus ir ištiesė 15,000 ilgumo nusileidimo-pakilimo taką.

Sovietų raketiniai laivai negali būti "užtaisyti" raketomis jūroje ir jas pakeisti galima tik uoste, todėl sovietai ir privežė į Berberą atsarginių raketų. Senatoriams nurodžius, kad Indijos vandenyno šalys protestuoja prieš Diego Garcia bazę, Schlesingeris atsakė, kad tos valstybės tik viešai šaukia, o jų vadai privačiai pageidauja tos bazės, kad būtų atsvertos sovietų karinės jėgos toje pasaulio dalyje.

LAGOS. — Buvęs Britanijos prejeras Harold Macmillan atvyko vizituoti Nigerijos, kuri gavo nepriklausomybę jam valdant Britaniją. Jis aplankys ir kitas buusias kolonijas.

CLLOUDY
Debesuota, diena 75°, naktį 65°. Saulė teka 5:15, leidžiasi 8:25

VIENYBĖS ARGUMENTAI

Š. m. gegužės 16 d. 9 ar. Vienybė talpina ir rašo, kad ok. Lietuvos gavo dviejų moterų laiškus. Viena moteris rašo, kad Naujus Metus sutūkanti: "Beveik visos moterys buvo pasipuošusios brangiomis užsienietiškomis suknelėmis, o elektros šviesoje tik švytėjo, blizgėjo įvairiomis spalvomis" jos buvusios laimingos ir Naujų Metų "žvaigždės". Grįžusi iš Naujų Metų sutikimo, nutarusi ir ji paprašyti, kad galėtų "švytėti" kaip ir kitos.

Iš šio laiško aiškiai prasišką propaganda. Matot, jūs iš Amerikos siunčiate siuntinius, kad moterys Naujus Metus prabangiai sutiktų. Apie kitokius trūkumus nei neužsimena.

Gi kita moteris jau porina: 70 jūs mūsų akse tikri vargšai, partijų rietenose paskendę, pardavę savo tėvynę, savo vaikų ateitį "Dėl trupinio duonos, gardaus valgio šaukšto". Vicsai šaukėt už tėvynę, už kitas socialistines idėjas, o kada socializmo saulė nušvito, kada tėvynėi darbo jėgos reikalingos, būdami pačiame jėgų stiprume, palikote tėvynę".

Tikiu didesnės demagogijos ir pats velniūktis nesugalvotų. Juk ir tai moteriai ir Vienybė gerai žinoma, kad lietuviai masiniai bėgo ne dėl gardaus duonos kėšnio, bet dėl žiaurios rusiškojo okupanto elgesio Lietuvoje. Masiniai treniamai į Sibiro taigas, kankinimai, kalėjimuose laiky-

mai, persekiojimai ir žudymai vertė lietuvius palikti tėvynę — Lietuvą. Bėgti į subombarduotą ir kaip tik duonos kėšnio, patiens vokiečiams trūkstant, Vokietiją, o mažesniams lietuvių skaiciui į kitas laisvas valstybes.

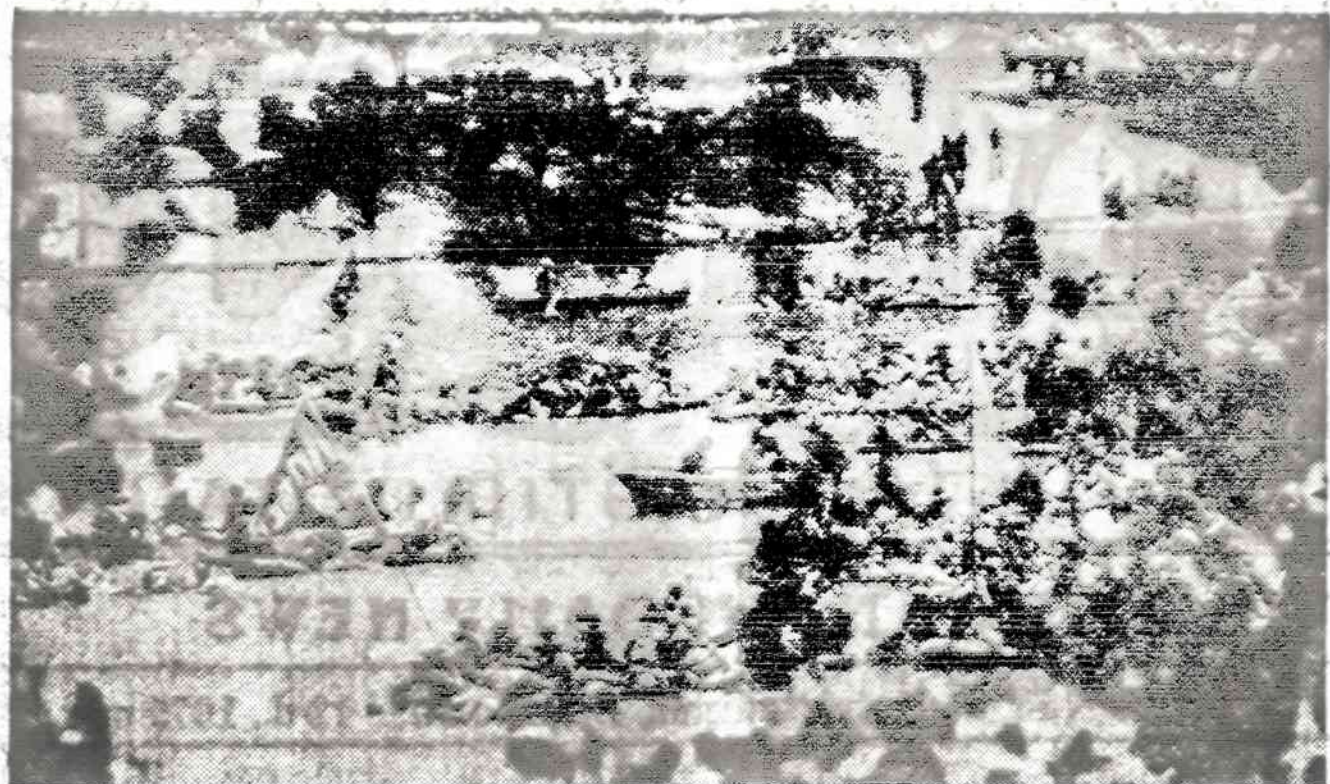
Tai kam gi tokius niekus rašyti, o Vienybei savo skiltyse talpinti? Tokius teiginius paskaicius, net ir įvairūs bendradarbiautojai tik nusišypsos.

O apie socialistinės saulės švytėjimą geriau ir nerašyti. Geriau būtų buvę, kad ji kur skradžiai žemę būtų nugarmėjusi. Kaip tik toji saulė ir atnešė Lietuvai sunkią vergiją, o lietuviams genocidą.

Toliau rašo, kad pabėgę lietuviai inteligentai emigracijoje tapo tik fiziniiais darbininkais ir pasiryžo: "Fabrikantui vergauti ir prieš bosą drebėti".

Tikiu, kad pabėgę lietuviai inteligentai laisviau jautėsi Amerikos fabrikuose bedirbdami, negu baisiuose kacetuose būti sužalotais ar Sibiro plotus savo kaukleliais patrešę.

Visame pasaulyje, norint gyventi, reikia dirbti. Tai ir Amerikoje reikia dirbti. Bet čia darbininkui už jo atidirbtas valandas gerai ir atlyginama. Iš savo uždario eilinis darbininkas gali ne tik gerai pragyventi, bet net ir rezidencijas įsigyti, neskaitant šiaip namų. Ir prieš bosus perdaug netenka "drebėti". Čia bosų savivaliavimus, ar "fabrikan-

Sacramento parko ežere įvyko jaunuolių lenktynės įvairiais plaukais. Buvo dalinamos dovanos už lečiausiai plaukiantį ir gražiausiai dekoruotą plaustą.

ty" skriaudimus darbininkų unijos gina ir darbininkams geresnes darbo sąlygas ir didesnę atlyginimą iškovoja.

O kas gi Rusijoje ar ok. Lietuvoje darbininkų reikalus gina? Juk vadinamos profesinės sąjungos, priešingai nei darbininkų reikalus, bet komunistų partijai uoliai talkininkauja, versdamos sparčiau dirbti ir išgalvodamos įvairias socialistines varžybas ar neapmokamus komunistinius sekmadienius.

Amerikoje darbdavius darbininkai sutvarko reikšdami nepasitenkinimą streikais.

O ok. Lietuvoje tegul pabandę darbininkai išeiti į streiką, reikalaudami pagerinti darbo sąlygas ar geriau už darbą apmokėti — būtų didžiausias nusikaltimas ir... Sibiro kacetininkų skaiciaus padidinimas.

Tiesa, neseniai iš ok. Lietuvos pabėgęs jūrininkas Jonas Stankevičius, papasakojo, kad ir ok. Lietuvoje ir net Rusijoje dėl nepakenciamų darbo sąlygų ir mažo atlyginimo bandydavo darbininkai streikuoti. Bet, anot jo, juos labai greitai sutvarkydavo. Ir aišku juos ten taip sutvarkydavo, kad kitą kartą nebedirsdavo streikuoti.

Tai ir rašyti, kad užsieniuose gyvenę lietuviai darbininkai "Fabrikantui vergauja" yra paprasčiausias tuščiažodžiamas. Va, ok. Lietuvos darbininkai ir kolchozininkai tai tikrai neša sunkią vergijos našą ir savo prakaitu peni ir

suteikia prabangią gyvenimą Kremliaus ir jų pakalikų klinkai.

PAVARDĖ SUDARKE

Prasidėjus tarp L. Bendruomenės nesusipratimams, Vienybė visą laiką gina Nainio vadovaujamą L. Bendruomenę. Visą laiką deda įvairiausių rašinių, šmeižiančius Reorg. Bendruomenės veikėjus. Skaitai ir stebiesi, anksčiau visai L. Bendruomenė visai nesirūpino. Gi atsiradus ginčams piestu stoji ginti. Ir paskutiniame numeryje rašo, kad frontininkai esą geriausi iš geriausių.

Reorg. Bendruomenės veikėjams, pristato savo skaitytojams, kažkokiais provokatoriais ir dar baisesniais.

Dar būnant Lietuvoje, tekdavo matyti, kad kuomet pagaliau susipykdavo ir savo priešininką nepajėgdavo nugalėti, tai žinot, ką padarydavo? Na gi spygą parodydavo ir pabėgdavo. O moterys, susipykusios, viena kitai liepdavo ir užpakalį pabučiuoti. Ir tik taip darydavo, kitų argumentų negalėdamos pateikti.

O Vienybė, aukščiau paminėtame numeryje išsisėmus visiem argumentams, vienų veikėjų pavardes teisingai parašiusi, bet vieno — negražiai pavardę sudarė.

Matomai Vienybė galvoja, kad tai būsiąs stipriausias jų argumentas, pavardę žmogui negražiai sudarkius!

Stasys Juškėnas

Trumpas žvilgsnis į tautų susidarymą

Ziloje senovėje įvairiose pasaulio vietose žmonės buvo susiskirstę savo kalbų tarmėmis, ir turėjo savo tų kalbų įvairius pavadinimus. Dažniausiai tų savų kalbų pavadinimus gaudavo iš apsilankančių į jų kraštus turistų, kurie būdami jau šiek tiek apsišvietę pasistengdavo sudaryti aplankytų žmonių vartojamą kalbą tinkamu pavadinimu. Jei po kiek laiko į tą patį kraštą atvykdavo kiti turistai, tad jie tų pačių žmonių kalbą pavadinavo kitu vardu. Tokiu būdu kai kurie tos žilos senovės istorikai manydavo, kad tose vietose gyvendavo tos tautelės, kurios savo tautinius vardus buvo įgiję iš anksčiau viešėjusių turistų.

Taigi senovėje įvairiose vietose apklaussinėjėji žmonės visai nieko nežinojo, kokiai tautai jie priklausė, taip pat negalėjo pasakyti kokios tautos kalbą jie vartoja; tik kiek vėliau, kai viener kitur atsirado šiosios tokios mokyto įstaigos, tada jau buvo tų pačių žmonių tarpe nusistatyta — kokiai tautai jie priklausė, arba kokios tautybės kalbą jie vartoja.

Senovėje Azijos krašte, kuris dabar vadinamas Indija, gyvenantieji žmonės nežinojo, kokios tautos kalbą jie vartoja. Kai vienas persas turistas buvo atvykęs į šį kraštą, tad jis vieną upę, kuri jam gražiausia, pavadino vardu *Indas*; o tų upę vietiniai žmonės jokin

vardu nevardindavo. Ir tas upės pavadinimas buvo tos vietovės žmonių maloniai priimtas. Ir pagaliau tas visas kraštas buvo pradėta vadinti Indija. Tas pavadinimas vietinių žmonių buvo ištarimas įvairiai; pav. *hindi, hindu, hindin* ar dar kitaip.

Seniau buvo įprasta vadinti Indijos gyventojus indėnais. Šitoks žmonių pavadinimas atsirado dar kitose pasaulio vietose. Pavyzdžiui, kai buvo sumanyta laivais plaukti aplink žemės rutulį vakarų kryptimi, ir buvo, taip sakant, priplaukta prie naujo žemyno (dabartinės Amerikos), tad iš pradžių to plaukijančio laivovadovai buvo pamane, kad jie plaukdami aplink žemę priplaukė Azijos Indija, ir pasirodžiusius tame žemyne žmones jie pavadino "indėnais". Nors tais laikais buvo suklystama ir buvo klaidingai manyta, kad buvo priplaukta Azijos Indija, bet šiais laikais tas pavadinimas indėnais virto nepakeičiamu pavadinimu, nes ir dabar tuos vietinius žmones vadiname "indėnais".

Kai toje žiloje senovėje atvykusio į Europos lietuvių gyvenamąsias vietas vieno turisto buvo pasakyta, kad tose vietose gyvena *aiščiai*, tad tas pavadinimas išsilaikė neilgą laiką. Kai kurie mūsų lietuviai iš pradžių tikėjo, kad tose vietose gyvenę vadinamieji *aiščiai*. Bet vėliau visur sužinota, kad tos vietovės žmonės save

mo siuntimą į okupuotą Lietuvą neva lietuvių kalbos tobulintis.

Naujienos nepageidauja, kad jas lankytų visoki kultūrininkai, kuriuos siunčia okupantas. Kitų laikraščių redakcijos mielai juos sutinka. Okupantas "N" laiko dideliu priešu ir jas visokiais būdais per savo agentus niekina.

"N" aprašoma apie skautų, sportininkų, Balso, L. Bendruomenės, Alto, Spaudos Klubo ir kitų organizacijų veikimą. "N" rašo daktarai, advokatai, menininkai, inžinieriai, kunigai ir kitų profesijų žmonės "N" nėra brangios pagal

šių laikų kainos. Mes privalome skaityti ir užlaikyti laikraščius, o ypatingai "N", jos daug kovoja dėl lietuviybės, dėl mūsų ateities.

Siunčiu Jums už laikraštį ir penkinę dėl laikraščio išlaikymo padengimo.

Aš linkiu Jums, mieli "N" darbuotojai, ir toliau nepavargti dirbant Lietuvos gerovei.

Viso geriausio!

Jonas Laukaitis

Chicago, Illinois.

SKAITYK PATS IR PARAGINK KITUS SKAITYTI NAUJIENOS

Skaitytojų Balsai

NAUJIENŲ DARBUOTOJAI,

Naujienas skaitau nuo 1949 metų, jos man patiko ir skaitau iki šiai dienai. "N" pateikia greitai tikras visokias žinias. Jose aprašoma lietuvių politinis ir kultūrinis veikimas Amerikoje ir kitur. Jos pateikia žinių apie mūsų brolius ir seseris, kurie vargsta okupuotoje Lietuvoje, neturėdami jokių demokratišų laisvių ir teisių.

Naujienos kovoja už Lietuvos laisvę. Jos griežtai pasisako prieš visokių rūsijų bendradarbiavimą su okupantu, jų siunčiamais agentais ir jauni-

vadina "lietuviams". Mat, pasirodo, kad tais laikais patys lietuviai jau buvo nusistatę save vadinti lietuvių tautos žmonėmis.

A. Kelmūtis

Išėjusi iš spaudos ir galima gauti knygų rinkoje

AMERIKOS LIETUVIŲ POLITIKA

Dr. Kazio Sidlauskio knyga apie Amerikos lietuvių pastarąs daryti įtakos į krašto politiką. 102 psl. Kaina \$1.50.

Knygos bus išsiųstos, jei \$1.50 čekis arba Money Order bus pasiūstas tokiu adresu:

NAUJIENOS,

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608.

J. AUGUSTAITIS

ANTANAS SMETONA IR JO VEIKLA

154 psl. knyga.

Kaina \$3.00.

Nei vienas žmogus, noris pažinti nepriklausomos Lietuvos ir Antano Smetonos valdymo laikotarpį, negalės apsieiti be J. Augustaitis paruoštos studijos. Ši knyga būtina kiekvienam, norinčiam pažinti netolimą Lietuvos praeitį. Lietuvoje gyvenantieji ir Smetonos valdymo laikotarpį pažįstantieji žmonės tvirtina, kad J. Augustaitis teisingiausiai ir tiksliausiai aprašė ir įvertino Antano Smetonos veiklą.

J. Augustaitis knyga galima gauti "Naujienose" darbo valandomis. Kas negali užėiti į "Naujienas", tai prašomas persiųsti \$2.50 čekį arba Money Order, pridant 20 c. persiuntimui paštu, tokiu adresu:

NAUJIENOS

1739 So. HALSTED STREET, CHICAGO, ILLINOIS 60608

Gavę pinigų, tuojau knygą pasiūstume.

U.S. POSTAL SERVICE

Ad No. 133—Req. No. 84563—399 lines (3 cols. x 133 lines)—Newspaper, 1977

Printed in U.S.A.

Help us help you.

People depend upon the mail.

Each time you use a Zip Code you help everybody's mail move faster. So use Zip Code on every letter you mail.

1. If you don't know a local Zip Code, check the Zip Code Section of your phone book.
2. For out-of-town Zip Codes, call us. Our number is in the Zip Code Section too.
3. For next-day delivery crosstown, Zip Code and mail by the last pickup before 5:00 p.m.
4. For next-day delivery to cities within 600 miles, Zip Code and mail before 4:00 p.m. from any specially marked Air Mail Box.
5. Always put your Zip Code on your return address. So people can copy it down.

Use Zip Code.

Your Postal Service

NAUJIENOS

1739 So. Halsted Street

Chicago, Ill. 60608

Jau kuris laikas atspausdintą ir galima gauti knygų rinkoje

CHICAGOS LIETUVIŲ ISTORIJA

Alekso Ambrose knyga aprašanti paskutinių 90 (1869-1959) metų Chicago lietuvių gyvenimą ir jų atliktus darbus 664 psl. Kaina \$10. Išleido Amerikos Lietuvių Istorijos Draugija.

Knygoje aprašyta pirmas Chicago atvažiavęs lietuvis, pirmos lietuvių kolonijos, jų suorganizuotos pašpos draugijos, statytos bažnyčios, įsteigti laikraščiai, kurių viso buvo 121, 41 teatro draugija, 48 pasaulietiški chorai, 9 bažnytiniai ir 314 veiklesnių žmonių biografijos. Duoti dokumentai, katalikiški, socialistiniai, laisvamaniški ir kitų organizacijų atlikti darbai, įsteigtos mokyklos, skaityklos, bankai ir kt.

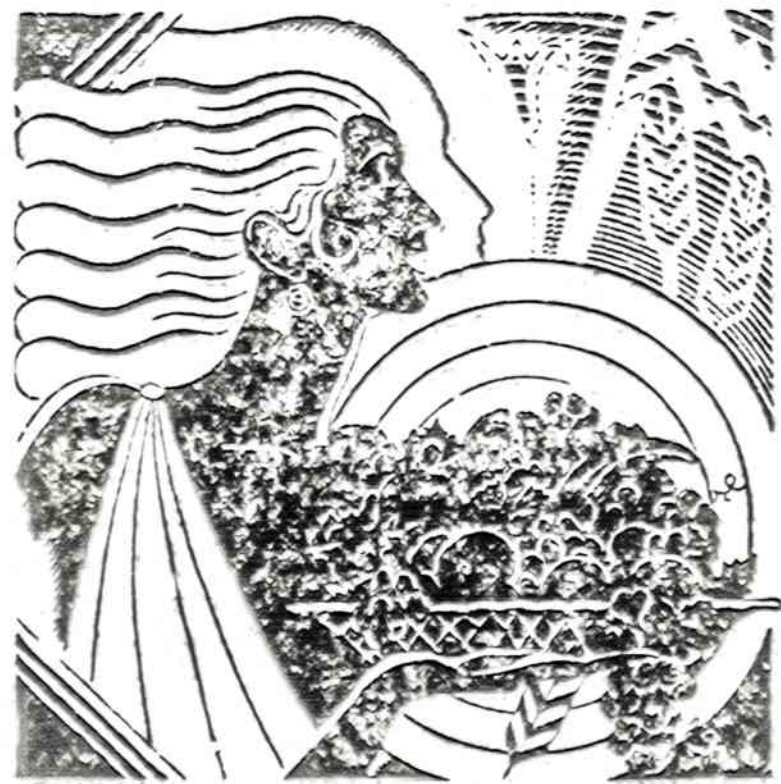
Norintieji šią knygą įsigyti, prašomi parašyti čekį arba Money Order!

AMERIKOS LIETUVIŲ ISTORIJOS DRAUGIJOS

vardu ir pasiūsti:

1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608

NAUJIENU PAVASARINIS PIKNIKAS

IVYKS SEKMADIENI,

Liepos mėn. 6 d.

POLONIA GROVE

4604 ARCHER AVE. (prie 46-tos gatvės)

Visi lietuviai maloniai kviečiami į "N." pikniką

ATIDARYTOS NAUJOS ČIURLIONIO GALERIJOS PATALPOS

Praeitą šeštadienį, birželio 7 d. 7 val. vakaro Midland Savings and Loan Ass'n. meno galerijoje, 8929 S. Harlem Ave., Bridgeview, Ill., buvo iškilmingai atidarytos naujos Čiurlionio Galerijos patalpos su meno darbų paroda. Išstatyta per 30 didelio formato paveikslų, kurių daugumą sudaro a. a. Povilo Puzino drobės. Atidaryman atsilankė apie 200 gražios publikos bei meno bičiulių, jų tarpe Gen. Lietuvos konsulė p. Josephine Daužvardienė, kanaaninkas Zakarauskas ir daug kitų visuomenės veikėjų.

Parodos rengimo pirmininkas dail. Vl. Vaitiekūnas po trumpo pranešimo pristatė Čiurlionio Galerijos direktoriato narius ir padėkojo adv. F. Zogui už suteiktą gražių patalpų galerijai. Buvo sveikinimų žodžiu ir raštu. Laiskais sveikino prof. Juozas Žilėvičius, Lietuvos Muzikologijos Archyvo organizatorius:

"Aukštai Gerbiamieji: Nuširdžiai dėkoju Tamstos už pakvietimą dalyvauti Čiurlionio Galerijos atidaryme naujose patalpose. Su apgailestavimu turiu pasisakyti, kad šiame iškilmingame atidaryme dėl susilpnėjusio regėjimo, dalyvauti negalėsiu. Šia proga sveikinu Čiurlionio Galerijos organizatorius, entuziastingus darbuotojus, linkėdamas kuo geriausias sėkmės ir šviesios, darbingos ateities.

"Ilgiausių metų Čiurlionio Galerijai atidarymo proga! Su gilia pagarba
Prof. J. Žilėvičius, L. M."

Sveikinimas iš Hayward, Wis.

"Gerbiamosios ir Gerbiamieji kurtuvių dalyviai: Aplinkyboms susidėjus nors raštu sveikinu susirinkusius. Norėčiau šia proga atkreipti Tamstų dėmesį, kad Čiurlionio Galerija yra daugiau kaip galerija, kurioje ruošiamos dailės parodos. Čia auga dailės kraittis Nepriklausomai Lietuvai, — čia yra dailininkų įkurtas pirmasis visuomeninis fondas. Tik dalį kraičio čia matote. Mes tikime, kad patriotų dailininkų ir sąmoningos visuomenės remiamas tas kraittis, jei Lietuvos laisvės aušra nusitęsytė, išaugs į lietuvių dailės muziejų. Ačiū Midland Savings Vadovybei, šie lobiai rado saugią prieglobstį. Ačiū dail. Vaitiekūnui, dail. Šileikiui, poniam Kolbienei ir visiems jų talkininkams, suruošusiems šį Galerijos atidarymą naujose patalpose!

Domas Adomaitis,
Č. Galerijos Pirmininkas"

Prof. Adomo Varno kalba

Prof. dail. Adomas Varnas plačiai nurodė meno raidos kelius kaip menas keitėsi nuo XX amžiaus pradžios ir koks jis yra dabar. Jis pasakė:

Episkopas kunigai Carter Hayward, kairėje, ir Peter Beebe, dešinėje, lauke surengtose komuni-
nijos pamaldose. Kun. Beebe buvo teismas vykykų teisme, nes jis leido pamaldas laikyti mo-
teriai. Vyskupai nepripažino 10-ties moterų įvadinimo Philadelphiaje, jie greit paskelbs ba-
mę ir kunigui Beebe.

Epochinio masto lūžis ir plas-
tinio meno raida. Mūsų gyvena-
mojo, nepaprastai dinamiško
šimtmečio eigoje, žmonija yra
ištikęs epochinio masto lūžis, lū-
žis, kokio, turbūt, neteko jai pa-
tirti nė tolimiausioje savo praei-
tyje. Buves ir ilgai užtrukę le-
dynų periodai, kaip lygiai ugnia-
kalnių išsiveržimai arba Bibli-
joje minimi didžiuliai potvyniai,
negali prilygti tam, kas yra įvy-
kė mūsų eros dvidešimtam am-
žiuje. O įvyko ne dėl kurių grės-
mingų gamtos prajovų, o paties
žmogaus buvo svajojamas nuo
senų laikų, jų europinio Rene-
sanso laikais Leonardo da Vinči
pastangomis buvo net bandytas
erdvės užkariavimas...

Mūsų laikų erdvės užkariavi-
mas stojasi kūnu. Tam užkariavi-
mumui kelią praskynė ir paruo-
šė pasauliniai karai, sekę vienas
po kito nepilname vienos gent-
kartės laikotarpyje. Tų kovų
dėka, ne tik subirėjo kolonializ-
mas ir plačiai buvo parengta dir-
va demokratizmui ugdyti, bet
taip pat tam demokratizmui bu-
vo palikti atviri vartai per trump-
pą laiką nudarėti iki bolševiki-
nio komunizmo prarajos. Iš ant-
ros pusės, tuodu karai išugdė
atominę energiją, kuri ne vien
padėjo užkariauti erdvę, bet jos
puoselėjimas tampa labai grės-
mingu veiksmu pačios žmonijos
egzistencijai. Tokioje sutirštė-
jusioje ir drauge nepaprastai ju-
drioje atmosferoje gyvendamas
mūsų plastinio meno atstovas,
trumpiau tariant, dailininkas,
ypač jaunesniosios kartos daili-
ninkas, negi gali susilaikyti ne-
paskatintas įsijungti į dinaminės
technikos srautą diena iš dien-
nos vis galingiau besireiškiantį
tiek dangaus erdvėje, tiek ir van-
denų gelmėse arba požeminiuose
labirintuose. Taigi, ir mato-
me pusjaunį ar jauną dailininką,
uoliai įsijungusį į judriosios apli-
ninkos tekme ir kas keletą metų
bekeičiantį savo kūrybos veidą,
nelyginant mėnulis tamsiam
nakties dangui. Susipažinkime
čia bent su jų krikšto varda:

Po teigiamai pasireiškusio ir
visuotiniai priimto impresioniz-
mo, padovanoto žmonijai praeito
šimtmečio gale ir XX-jo pradžio-
je 1) ispanų dailininkas Picasso
ir Braque pasirodo su kubizmu.
2) Po jų Marinetti vadovaujant,
seka itališkas futurizmas, bet jų
karštingiškai paskelbtas mani-
festas viską griauti, kas buvo se-

na, greit išnyko. 3) Kandinkis,
vadinamas "pirmasis" abstrak-
tistas (tik spėjama, kad jis bu-
vo pirmasis. Ir kubizmas yra
abstraktus). 4) ispanų dailininkai
padovanojo dadaizmą. 5) Prancūzų
fovizmas taip pat ne-
aiškios povizos pasėka — trum-
palaikis pasirodymas. 6) Labiau
išgarsėjęs ispano Salvador Dali
surrealizmas, atsiradęs pradžio-
je XX amž. dar egzistuoja. 7) Amerikoniškas
abstraktizmas. 8) Amerikoniškas Pop ir Op-
spekuliuojanti komercinio pobū-
džio srovė. 9) Neorealizmas.
10) Amerikoniškas konkretiz-
mas. 11) Prie šio skaičiaus pri-
sideda šarlatanzizmas, kuris ne-
retai pasireiškia prekyboje, kur
piličiai nesuvokia šios reakci-
jos funkcijose. Tačiau yra vil-
dija, kad meno srovių susiskaldy-
mo laikas pasibaigia. Grįžimas
į grynąjį formalizmą bus nau-
dingas. Turiu vilties, kad šian-
dien atidaroma Čiurlionio vardo
Galerija suvaidins teigiamą vaid-
menį mūsų išsivijoje sėkmingai
plėtotis ir išugdyti meno Kūri-
nių Fondą, kad mes pateisintume
savo būklę, atiduodami tą
kraittį mūsų brangiai Tėvynei —
nepriklausomai Lietuvai. Linkiu,
kad būtų ir toliau tęsimas gra-
žus kūrybinis darbas.

Adomas Varnas
Miko Šileikio kalba

Pirmausia noriu paaiškinti,
kas yra Čiurlionio Galerija ir
koks jos tikslas. Č. G. steigimo
mintis kilo Amerikos Liet. Dai-
lininkų Sąjungoje 1956 metais.
Pirmieji steigėjai buvo šviesaus
atminimo dail. Zenonas Kolba,
prof. A. Varnas, aš pats ir dau-
gelis kitų bei visuomenės žmo-
nių. Tikslas buvo apjungti visus
Amerikos lietuvius dailininkus,
todėl 1957 m. gegužės mėnesį
buvo surengta Morrison viešbu-
ty pirmoji dailės paroda, kurioje
dalyvavo beveik visi dailininkai.
Iš tos parodos jury komisija at-
rinko 18 meno kūrinų steigiamajai
galerijai, susitarus su tė-
vais jėzuitais Jaunimo Centro
patalpose, kurios tada dar ne-
buvo užbaigtos ir, tėvui Krišta-
navičiui nuširdžiai pritarant ir
padedant, 1957 metų spalio 20
d. Jaunimo Centre buvo iškilmingai
atidaryta oficialioji Čiurlio-
nio Galerija, gautas čarteris ir
pasirašytas Aktas, kuriame yra
pasakyta, kad Čiurlionio Gale-
rija įsteigia Kūrinų Fondą, skir-
tą Lietuvai. Tą fondą sudaro iš
parodų jury komisijos atrinktie-
ji, įsigyti per mecenatus arba
dovanoti vertingi meno darbai.
Surinktas meno lobis bus laiko-
mas saugiai, kol Lietuva taps
laisva ir nepriklausoma. Visi
meno kūriniai buvo metrikuoja-
mi ir sudaromi dokumentai. Čiurlio-
nio Galerija yra tik viena Chi-
cagoje.

Šį vakarą turiu garbės vėl da-
lyvauti Čiurlionio Galerijos Nau-
jų patalpų atidaryme Midland
Savings and Loan finansinės bend-
rovės gražiose rūmuose, adv.
Zogo dėka, kuris yra šio ban-
ko direktorius. Šioj parodoj yra
tikrai dailė to meno turto; di-
džioji dalis stovi sandėliuose.

Bet tai būtų lyg paradoksas.
Turime du fondus ir abu skiri-
jami Lietuvai. Tačiau kai Čiurlio-
nio Galerijos Kūrinų Fondas
ir pati galerija eina kryžiaus ke-
liais, kai vėliau įsteigtasis pi-
niginis Lietuvių Fondas kyla kaip
nelengva trumpai atsakyti. Čiurlio-
nio Galerijos kryžiaus keliai
daug kam yra žinomi. Čiurlionio
Galerija yra inkorporuota, kaip
ne pelno, bet kultūrinė bei švie-
timo įstaiga, kuri iki šiol veikė
ir beveik jau 18-tus metus,
pagal pasirašytą Aktą. Reikia
tikėtis, kad su visuomenės pri-
tarimu ir parama, darbas bus ir
toliau tęsimas. Bet reikalingi
ir finansiniai ištekčiai išlaidoms
apmokėti.

Prof. dail. Adomas Varnas ir
Čiurlionytė - Stulgaitienė yra
Čiurlionio Galerijos krikšto tė-
vai.

Čiurlionio Galerijos direktori-
atas stovi Č. G. sargyboje, kad
Lietuvos Generalinio Konsulo a.
a. Dr. Petro Daužvardžio ir tuo-
laikinių direktorių 1957 metais
pasirašytas Aktas būtų pildo-
mas, kad Čiurlionio Galerija ne-
patektų į kitas institucijas arba

bieno privačias rankas. Meno
Kūrinų Fondas priklauso tikrai
nepriklausomai ir laisvai Lietu-
vai, kaip Amerikos lietuvių tes-
tamentas!

Dėkoju advokatui p. Zogui,
Čiurlionio Galerijos direktoria-
to vicepirmininkui, kuris daug
padėjo ir tebedada mūsų už-
sibrėžtam tikslui, ypač įsikuriant
naujose Midland Savings patal-
pose.

Tenka, šia proga prisiminti,
kad šiais metais Mikalojui Kon-
stantinui Čiurlioniui suėjo 100
metų nuo jo gimimo. Jis gimė
1875 metais, mirė 1911 metais,
eidamas 36-sius metus. Jo švie-
siam atminimui Čiurlionio Gale-
rija pasirinko jo vardo simbolį.
Mikas Šileikis

Paskutinį žodį tarė adv. Frank
Zogas, Midland Savings and
Loan Ass'n. finansinės bend-
rovės direktorius, kurio dėka iš-
taigingoje ir erdvioje salėje įsi-
kūrė Čiurlionio Galerija. Jis pa-
sveikino susirinkusius svečius ir
palinkėjo geriausias sėkmės.

Po kalbų bei sveikinimų svei-
čiai buvo pavaišinti šampanu.
Dar keli žodžiai apie galeriją
Midland Savings naujieji rūmai

Hariem ir Hanover gatvių kam-
pe rytų šiaurės pusėje. Didelė
vieta automobiliams pastatyti,
netoli grandinis "Shopping cen-
ter", restoranai, kavinės ir t. t.
Įėjus į vidų kairėje pusėje iška-
ba su Čiurlionio paveikslu, prie
laipų veikiantis fontanas, yra
ir elevatorius nusileisti į gale-
riją. Pro dideles stiklines duris
matyti galerijos vidus, kur per
ilgą salę nusitęsias, tarytum
Louvre muziejaus galerija su mi-
liniškam Puzino drobėm. Yra ir
kitų dailininkų kūrybos. Ap-
švietimas gal-geriausias visoje
Chicagoje. Yra svečių kambarys,
virtuvė, žodžiu, viskas ko
reikia. Dailininkai galės paro-
das ruošti.

Paroda dar tęsis porą savai-
čių. Ją verta kiekvienam pama-
tyti. Lankymo valandos: 6 dienas
nuo 11 v. ryto iki 4 popiet.
Tiktai sekmadienį nuo 2:00 v.
popiet iki 6:00 vakaro.

Koresp.

"NEPRIKLAUSOMA LIETUVA" naujam skaitytojui
7722 George St.
La Salle, P.Q., Montreal 690,
Canada
tik už \$5.00 metams!
(Reguliarai prenumerata — \$10.00)
Prašome iškirpti ir prisiusiti (Pavardė ir vardas)
su virš nurodytu (Tikslus adresus)
prenumeratos (Tikslus adresus)
mokesčiu.

DĖDĖS ŠERNO GYVENIMO BRUOŽAI
YRA GERIAUSIA DOVANA
Vyresnieji Amerikos lietuviai Juozą Adomaitį - Dėdę Šerną as-
meniškai pažino, skaitė jo straipsnius, knygas ir klausėsi jo paskaitų.
Dabar jie gali paskaityti gražiai surašytą Dėdės Šerno gyvenimą.
Jiems bus įdomu prisiminti senus laikus ir paskaityti gražių istorijų.
Naujai atvykęs lietuviai galėtų žiemos ar vasaros pasikaitymams nu-
pirkti Antano Rūko parašytą VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMĄ —
Dėdės Šerno gyvenimo bruožus. Jie pradžius kiekvieną, kas jį at-
simena ir pažinojo, o naujesiems ateiviams, jaunimui, rašytojo ANTA-
NO RŪKO lengvas, vaizdus, gražia literatūrinė forma pasakojimas
duos progos susipažinti su mūsų pirmųjų išsivolių gyvenimu ir
jų kietą, ideologinę veiklą.
Antanas Rūkas, VIENISO ŽMOGAUS GYVENIMAS, Juozo Ado-
maitio - Šerno gyvenimo bruožai. Išleido Amerikos Lietuvių Istori-
jos Draugija, Chicago, 1962 m. 206 psl., kaina 2 dol.
GAUNAMA "NAUJIENŲ" ADMINISTRACIJOJE

Ilgamečio BALFO pirmininko,
prelato J. B. KONCIAUS knyga
ATSIMINIMAI IŠ BALFO VEIKLOS
404 dideli puslapiai, daug nuotraukų.
Kietai viršeliai \$4.00, minkšti — \$3.00.
Įdomi knyga kiekvienam lietuviui, ypač tremtiniui. Geriausia
dovana globėjui, siuntusiam siuntinius į Vokietiją ir kitas
tremties vietas. Knygą pasiūsiame adresatui, jei prisiusi-
site čekį arba Money Orderį tokiu adresu:
NAUJIENOS
1739 So. Halsted Street, Chicago, Illinois 60608

KNYGA — GERIAUSIA DOVANA
Kiekvienas lietuvis, kuriam rūpi gimtinio krašto laisvė ir lietu-
vių gerbūvis, privalo susipažinti su žemiau išvardintomis knygomis.
Čia suminėtas knygas galima užsisakyti Naujienose.
Juozas Kapačinskis, SIAUBINGOS DIENOS. Atsiminimai aplėd-
žiant Lietuvą, bėgimą nuo bolševikų ir gyvenimą tremtinių stovyk-
lose Vokietijoje. 273 psl., kietais drobės viršeliais kaina 4 dol.
Juozas Kapačinskis, IŠEIVIO DALIA. Atsiminimai. Išėivio Dalia
yra natūrali ankstesniųjų atsiminimų tęsia. Tai yra Amerikoje beisi-
kurančio ir patvariai įsikūrusio asmens istorija. Knyga gausiai ili-
ustruota. 300 psl. Kaina 7 dol.
ČIKAGIETIS ĮSPŪDŽIAI KOMUNISTŲ PAVERGTŲ LIETUVŲJ.
Autorė buvo Vilniuje, Trakuose, Druskininkuose, Kaune, Naudakuose,
Klaipėdoje ir Palangoje. Vaizdus aprašymai, ką ji ten matė, kokias
kalbas girdėjo ir ką jai žmonės pasakė. 95 psl. \$1.50. Yra taip pat
išversta į anglų kalbą.
D. Kuralis, MAGIŠKUOJU KILIMU Į VILNIŲ. Kelionė ir Lietu-
vų išpuodžiai. Iliustruota foto nuotraukomis. 331 psl. \$3.00.
D. Kuralis, KELIONĖ Į ANAPUS GELEŽINIS UZDANGOS. Au-
toriaus pastabumą neapgauna turistinio ir agitpropo propaganda bei
užmaskavimai. Abi knygos parašytos lengvu, gražiu stiliumi.
Vincas Žemaitis, LIETUVIŲ ETNINIU SIENŲ KLAUSIMAIS.
3 istoriniai žemėlapiai. 106 psl. Kaina \$2.00.
Vincas Žemaitis. LIUBLINO UNIJOJ SUKAKTIES PARASTĖJE.
84 psl. Kaina \$1.50.
Šie ir kiti leidiniai yra gaunami
NAUJIENOSE, 1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608
atitinkant darbo valandomis arba užsakant paštu ir pridėdant
čekį ar piniginę laida.

Neseniai išėjusi laukta
Juozės Vaičiūnienės knyga
TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENCŲ TAKAIS
100 didelio formato psl., daug paveikslų. Kaina \$2.00.
Perašintumui paštu reikia pridėti 25 c. egzemplioriui.
Ansambliai, chorai, grupės, užsakyti 10 ar daugiau egzempliorių,
nemoka pašto persiuntimo išlaidų.
Knygą galima gauti Naujienose arba pasiunčiant čekį ar Money or-
derį tokiu adresu:
NAUJIENOS
1739 So. Halsted St., Chicago, Illinois 60608

Taupykite dabar pas mus

Pas mus taupomi jūsų pinigai atlieka di-
dellius darbus. Pirmą, jie padeda Jums pa-
siekti asmeniškus jūsų užsimojimus. Antra,
jie padeda sukurti geresnę apylinkės ben-
druomenę ir parūpina fondus namams įsi-
gyti.

Taupykite dabar.

Santaupos, padėtos prieš 10 mėnesio dien-
ą, neša nuosimčius nuo mėnesio pirmos
dienos.

Išduodami Certifikatai, kurie neša iki

7 3/4%

palūkanų, priklausomai nuo įdėtos sumos ir
jos išėmimo.

Investavimo knygelės sąskaitos neša

5 1/4%

UNIVERSAL
SAVINGS & LOAN ASSOCIATION
1800 So. Halsted St. Chicago, Ill. 60608
VIENA STIPRIAUSIŲ BENDROVIŲ, TURINTI DIDELES ATSARGAS.
Isteigta 1923 metais. Tel. 421-3070
Istaigos pietuose kiemas automobiliams pastatyti.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608 Telephone HA 1-6100

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

Subscription Rates:	
In Chicago \$30.00 per year, \$16.00 per six months, \$8.50 per 3 months. In other USA localities \$26.00 per year, \$14.00 per six months, \$7.50 per three months. Canada \$30.00 per year; other countries \$31.00 per year.	
trims mėnesiams	\$7.50
vienam mėnesiui	\$2.50
Kanadoje:	
metams	\$30.00
pusei metų	\$16.00
vienam mėnesiui	\$3.00
Užsieniuose:	
Metams	\$31.00
pusei metų	\$18.00
vienam mėnesiui	\$4.00
Naujienos eina kasdien, išskyrus sekmadienius, Leidžia Naujienu Bendrovė, 1739 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. Telef. Haymarket 1-6100.	
Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	
Kitose JAV vietose:	
metams	\$26.00
pusei metų	\$14.00

NAUJIENŲ raštinė atdara kasdien, išskyrus sekmadienius, nuo 9 val. ryto iki 5 val. vakaro šeštadieniais — iki 12 val.

Didelės Sovietų valdžios nuolaidos

Sovietų valdžia, išstius tris metus užsispyrusi kartojo, kad ji negalinti priimti JAV paruoštų sąlygų Europos saugumui ir bendradarbiavimui nustatyti, šandien pranešė Vienoje posėdžiaujantiems konferencijos dalyviams, kad ji priima visas amerikiečių reikalautas sąlygas Europos saugumui ir bendradarbiavimui. Priėmus ir įgyvendinus tuos reikalavimus galima bus kalbėti apie taiką Europoj. Žinią praneša Dan Cook, specialus Los Angeles Times korespondentas Zenevoje.

Paskutinę minutę sovietų valdžia priėmė amerikiečių paruoštas trylikos didelių puslapių sąlygas, be kurių visi tris metus vesti pasitarimai būtų tušti, nes naujai ruošiamos sutartys galėtų likti be jokių parašų. Sovietų valdžia sutiko leisti Rusijos ir rusų pavergtų kraštų gyventojams laisvai susizinti su Vakarų pasaulio laisvaisiais kraštais, sutiko duoti išvažiuoti norintiems žmonėms trumpalaikes visas, leisti išskirtoms šeimoms susijungti, norintiems žmonėms susituokti, leisti pasikeisti spauda, leisti užsakyti kitų kraštų laikraščius, leisti korespondentams nevaržomai rinkti ir siųsti žinias, nekludyti radijo pranešimams, nevaržyti turizmo ir duoti kitų lengvatų.

Kada prieš trejus metus Amerikos diplomatai įteikė ilgiausią sąrašą reikalavimų saugumui ir bendradarbiavimui, tai ministras Gromyka pareiškė, jog tai bus kišimasis į kitos valstybės vidaus reikalus. Jis tvirtino, kad sovietų valdžia sutinka tartis įvairiais klausimais, bet jis negali leisti užsienio valstybėms kištis į Sovietų Sąjungos vidaus reikalus. Praeitais metais Amerikos diplomatai pakartojo tuos pačius reikalavimus, ir tas pats Gromyka atsakė tuo pačiu sovietų valdžios atstovams įprastu trafaretiniu būdu. Kad tai bus klausimas į sovietų gyvenimo vidaus reikalus, pakartojo pats Brežnevas ir įtakingesnieji sovietų valdžios leidžiamų laikraščių redaktoriai ir sovietų valdžios politikos aiškintojai. Tą patį kelias atvejais kartojo sovietų atstovai, paskirti į Europos saugumo ir bendradarbiavimo konferenciją.

Kodėl sovietų valdžia, taip atkakliai besipriešinusi amerikiečių reikalavimams, staigiai pakeitė savo nuomonę ir sutiko priimti amerikiečių bet kokiam bendradarbiavimui nustatytas sąlygas? Kodėl sovietų valdžios at-

stovs, pranešęs, kad sovietų delegacijai leista priimti visas amerikiečių sąlygas, nieko neužsiminė apie "kišimąsi į sovietų valdžios vidaus reikalus?"

Sovietų valdžia pajuto, kad Amerikos gyventojų ir vyriausybės nuotaišos keičiasi. Jie žino, kad Vietnamo apgaulė negalės praeiti nepastebėta. Amerikiečiai paliko vietnamiečiams bilijonus dolerių vertų ginklų, bet šandien tie ginklai pateko į Siaurės Vietnamo komunistų rankas. Ginklai dar geri, bet naujam didesniai karui jie nebetiktų. Amerikiečiai juos nurašė, kai perdavė vietnamiečiams. Tuometinė Vietnamo valdžia buvo pasižadėjusi naudoti juos krašto laisvei ginti, bet nepajėgė ir viską atidavė laisvės priešui. Pralaimėjo Vietnamu, bet tuo pačiu metu buvo suduotas stiprus smūgis visai JAV politikai Pietų Azijoje. Sekretorius Kissingeris aiškiai pasakė, kad sovietų valdžia sulaužė duotus pažadus, ji ir toliau teikė ginklus Siaurės Vietnamui. Tuo tarpu prezidentas Fordas prašė visi kita kalba. Jo aiški pozicija Portugalijos klausimu žymiai pakeitė padėtį ne tik pačioje Portugalijoje, bet ir Ispanijoje. Be to, amerikiečiai įtikino europiečius, kad reikia gintis. Jeigu jie mes ginklus, kaip tai darė vietnamiečiai, tai JAV jų nebegins, bet jeigu jie patys ryšis savo krašto laisvę ginti, tada jiems ir JAV padės.

Be to, prezidentas Fordas įtikino Belgijos, Olandijos, Danijos ir Norvegijos vyriausybės užsakyti pačius moderniausius karo lėktuvus. Prezidentas Fordas įtikino Egipto prezidentą Sadatą siekti taikos Artimuose Rytuose. Sovietų valdžia buvo sukišusi į Egiptą bilijonus dolerių vertės įvairiausių ginklų. Didelė tų ginklų dauguma pateko į žydų rankas. Kurie liko egiptiečių žinioje, jie nemoka jų naudoti. Sovietų valdžia pareikalavo iš Egipto penkiolika bilijonų dolerių. Šie pinigai priklausė už sovietų tankus, lėktuvus, raketas, amuniciją ir įvairiausių sovietų karo vadų patarimus. Prezidentas Sadatas Maskvai pasakė, kad ji turės palaukti, nes šandien Egiptas dolerių neturi. O be to, Egiptas nori patikrinti sovietų sąskaitas. Egipto karo vadovybė rusų siųstų ginklų nebeturi, o sovietų ekspertų patarnavimai ir specialistų patarimai taip pat buvo abejotinos vertės.

Gegužės mėnesį turėjo būti baigtos Europos saugumo ir bendradarbiavimo sutartys, bet amerikiečiai atsakė jas pasirašyti, kol nebus priimti prieš tris metus jų pagrindiniai reikalavimai. Neparrašius susitarimo, planuota Helsinkio konferencija taip pat ėjo niekais. Niekais dardėjo ir visa Brežnevo detentės politika. Kremliaus valdovai visa tai matė, todėl ir nutarė priimti amerikiečių sąlygas.

Maskvai nusileidus, prasideda pats pavojingiausias laikotarpis. Jeigu sovietų valdžia nuosiirdžiai vykdys amerikiečių reikalautas sąlygas, tai visoje Sovietų Sąjungoje turės įvykti didelių pakaitų. Rusijos komunistų partija galėjo valdyti pačią Rusiją ir pavergtas tautas tik-tai teroro pagalba, žodžio, spaudos, judėjimo ir sąžinės laisvės suvaržymais. Jeigu sovietų valdžia būtų bendusi opozicijai išdestyti komunistų daromas klaidas, įvestą išnaudojimą ir partijos nariams teikiamas privilegijas, tai patys rusai seniai komunistinę santvarką būtų nušlavę.

Jeigu amerikiečiai pasitenkins vien sovietų valdžios pažadų priimti laisvo judėjimo ir informacijų pasikeitimo sąlygas, o nepaspriešins priversti sovietų valdžią pažadą pildyti kasdieniniame gyvenime, tai ši sovietų valdžios nuolaida bus dar viena Kremliaus apgaulė. Jeigu Kremlius priimtas sąlygas taikys praktiškame gyvenime, tai komunistinė santvarka pradės braškėti.

P. STRAVINSKO

ATSAKYMAS VYTAUTUI SIRVYDAI

Malonus Pone Sirvydai, dėkui už dėmesį parodytą mano teisinės problematikos straipsniams, ypač gi, mano nuomone, taip mums šiandien svarbia Sovietų pavergtos Lietuvos tautos teisinio atstovavimo problema.

O dabar atsakau Jums į Jūsų klausimus.

1) Dėl Jūsų prašymo paaiškinti kas yra valstybinė tauta, kurią aš, kaip sakote, "išvertes" vokiškai "Staatsvolk", noriu čia atsakyti sekanciai:

a) Valstybinės tautos sąvoka nėra mano susigalvota ir į vokiečių kalbą žodžiu "Staatsvolk" išversta, o priešingai, ta sąvoka daugiausia vokiečių valstybės teoretikų — teisininkų sukurta ir mano į lietuvių kalbą žodžiais "valstybinė tauta" išversta, nors ta sąvoka "valstybinės tautos" terminu nusakoma ir kitų Lietuvos teisininkų.

b) Ta valstybinės tautos sąvoka lotyniškai nusakoma žodžiu "populus", o angliškai — žodžiais "body politic" arba "political society" (taip ją nusako ir Maritainas savo veikaluose). Valstybinę tautą, vadina šiais vardais (populus, Staatsvolk, body politic) reikia skirti nuo nacionalinės arba etninės tautos nusakomos lotynišku žodžiu "natio", vok. Nation, ang. "nation" (nors šio angliško žodžio prasmė yra dar ir kiek kitokia).

6) Valstybinės tautos sąvokos paaiškinimo Liet. Enciklopedijoje Jūs nesuradote dėl to, kad ne ten ieškojote. Ta sąvoka yra paaiškinta LE XXX t., 428 psl., kur aiškinamas žodis "tauta".

d) Valstybinės tautos sąvoka teisės moksle (įvairių valstybės teisininkų) aiškinama daugiau ar mažiau skirtingai. Todėl, nesant dėl tos sąvokos nusakymo visų teisininkų sutarimo, ji dažnai net ir dideliuose teisiniuose leksikonuose atskiru (specialiu) terminu nenusakoma. Jos paaiškinimą ne visais tu atvejais vienais kitam prieštaravimais galima rasti tikrai žodžio "tauta" arba "valstybė" aiškinimuose.

e) Valstybinės tautos aiškinimus savo straipsniuose aš esu davęs kone visuose mūsų žymesniuose laikraščiuose: "Naujiense", "Teisinių žinių", "Tėviškos žiburiuose", "Dirvoje", ypač gi "Nepriklausomoje Lietuvoje", ir "Laisvoje Lietuvoje", kur tą sąvoką esu aiškines net labai pla-

kas būti pilietis tos valstybės, kurios dar visai nėra? Gi ir 1918. II. 16 dieną Lietuvos Tarybos nariai pasirašydami ir skelbdami Nepriklausomybės Aktą, nei vienas nebuvo Lietuvos pilietis, o visi buvo Jau susidariusios Lietuvos (valstybinės) tautos nariai.

Dėl to mūsų egzilų, priėmusių JAV pilietybę jautrumo JAV atžvilgiu, dėl jų baimės, kad savo mintyse (sic!) jie nusikalstų Amerikai jai duotos piliečio priesaikos sulaužymu, tai, mano nuomone, ta jų baimė yra jų pačių fantazijoje susikurto baubo. Tuo klausimu gal dar reikės plačiau pasisakyti vėliau.

Manau, kad tuo būtu atsakę Jums, malonus pone Sirvydai, į visus man pastatytus ar mane liečiančius klausimus.

Su geriausiais linkėjimais —

Jūsų P. Stravinskas

Chicago 1975 m. birželio 10 d.

ISSAUGOKIME AMERIKOS LAISVĘ

1975 m. birželio mėn. 7 d. prie Monro ir Michigan Ave. Chicagoje susirinko minios demonstrantų.

"Save America Rally" demonstraciją pravedė vyriausiasis organizatorius dr. Carl McIntire, žinomas už Amerikos laisvę veikėjas ir kovotojas prieš bolševikišką tironiją, tautų genocidą ir komunizmo vergiją.

Graziam orui esant tuojau po vidudienio minia demonstrantų pajudėjo Michigan Ave. Prieky demonstruojančios minios žygiavo Amerikos užsienyje kariavę uniformuoti ir su šautuvais veteranų špaleris.

Dar niekad niekur nesu tiek matęs daug plakatų, nes beveik kiekvienas žygiuojantis nešė transparentus. Plakatuose įvairūs prieš komunistinius šūktai viens už kitą įvairiai, prasmingai. Visuose skelbiama kova bolševizmui, arba įspėjimai būdėti, kad rusiška meškos letena nepaglemžtų Amerikos ir jos laisvės.

Eisenoje žygiuojančių veiduose matėsi susirūpinimas...

Vėliau eisena pražygiavo netoli Buckingham fontano esančio prie Michigan ežero ir alkštėje prie pastatytos tribūnos įvyko masinis, įspūdingas mitingas.

Mitingą atidarė visiems Amerikoje žinomas laisvės kovotojas dr. Carl McIntire. Jis su skausmu širdyje kreipėsi į visus susirinkusius ir prašė Dievo stiprybės ir palaimos, kad komunizmas būtų sunaikintas ir vergų sto-vyklos pasaulyje išnyktų.

Jis prisiminė II Pasaulinio

varo pasekmes ir pareiškė, kad Amerika tapo Rusijos komunistų apgauta, kad sutartis ir garbinga taika yra bolševikų išprievartautos ir išniekintos.

Nuo šandien visur minimas žodis "detente" turi būti sunaikintas ir visiems laikams užmirštas.

Rusijos komunizmas žodį detente naudoja tik savo propogandai, apgaulėi ir laisvei sunaikinti.

Dr. Carl McIntire paprašė visų susirinkusiųjų suaukoti 5 kartus reikalaujant Pavergtoms Tautoms laisvės. Vėliau dar buvo suaukta po 3 kartus už kiekvieną pavergtą tautą, išvardinant ir pavergtą valstybę ir reikalaujant joms laisvės. "Keletas kartų buvo prisiminti Baltijos kraštai: Lietuva, Latvija ir Estija. Didysis kovotojas pabrėžė, kad Amerika kelias atvejais buvo apgauta ir užtai pralaimėjo. Todėl komunistinės agresijos galimybė privalo rūpėti ir būti aiški kiekvienam JAV piliečiui.

Po to kalbėjo Pietų Vietnamo ir Kambodijos tik ką atvykę į Ameriką buvę tų kraštų kovotojai ir vadai. Jų pasakytos kalbose jautėsi didelis pasiryžimas ir bekompromisinė kova už laisvą Pietų Vietnamą ir Kambodiją.

Vienas iš kalbėtojų, kalbėdamas apie "detente", išsireiškė: "Detente is the fraud of the freedom". Mes privalom padėti savo sąjungininkams.

Labai daug matėsi transparentų su Pietų Korėjos prezidento

(Nukelta į 5 psl.)

Prof. Dr. agr. Jurgis Kriksčiūnas

MONOGRAFIJA

Redagavo Juozas Audėnas

5

1944 metais bolševikams artėjant, Matas Kriksčiūnas su šeima pasitraukė į Vokietiją. Čia irgi nenuilstamai rūpinosi lietuvių pabėgėlių švietimo reikalais, organizuodamas švietimo įstaigas bei institucijas ir joms vadovaudamas.

1922 metais Matas Kriksčiūnas vedė Ireną Elena Krasauskaitę, gimusią Plokščiūse, 1922 m. baigusią Marijampolės Rygiškių Jono gimnaziją ir ten pat Marijampolėje mokytojavesių.

M. Kriksčiūno šeima nuo 1950 metų gyveno Evergreen Parke, Čikagos priemiestyje. Čia taip pat M. Kriksčiūnas ne kiek nedelsdamas įsijungė į lietuviškąjį darbą. Buvo Lietuvių Mokytojų Draugijos Valdybos pirmininku. 1952 m. suorganizavo Lietuvių Matematiškų Draugiją ir buvo jos pirmininku. 1953 m. ėjo Lietuvių Bendruomenės Čikagos apygardos švietimo tarybos pirmininko pareigas.

1950 m. įstojo į ką tik susiorganizavusią Lietuvių Profesorų Draugiją Amerikoje. 1954 m. visuotiniame tos draugijos narių suvažiavime išrinktas į jos valdybą pirmininku.

Matas Kriksčiūnas yra rašęs pedagoginiais klausimais straipsnių Tautos Mokykloje ir Žingsniuose. Įvairiais kitais klausimais — žarijoje. Visuomenėje, Tėvynės šėšelyje ir kitur. Drauge su dr. K. Baršausku parašė fizikos vadovėlių gimnazijoms.

Matas Kriksčiūnas mirė 1964 m. vasario 7 d.

Antrasis Jurgio brolis Pranas Kriksčiūnas, gimęs 1889 metais, tėvo jau iš anksto buvo numatytas ūkio pavidėtoju — įpėdiniu. Todėl jis ir mokslo mažai teigavo: baigė tik 4 pradžios mokyklos skyrius. Vėliau tėvas to galėtoji.

Pranas Kriksčiūnas, nors žemės, palyginti, ne daug teturėjo, '63 margus, buvo pažangus ūkininkas. Pirmas apylinkėje įsivedė telefoną, radiją, elektrą. Buvo ilgametis Prienų valsčiaus viršaitis. Turėjo du sūnus — Vyta ir Jurgį.

1945 m. bolševikai ištrėmė į Sibirą Praną Kriksčiūną, žmoną Niną ir sūnų Vyta. Pranas Kriksčiūnas ten mirė, Kriksčiūnienė nusizudė. Sūnus Jurgis 1945 m. mirė kalėjime.

Trečiasis Jurgio brolis Antanas Kriksčiūnas gimė 1891 metais. Nuo 1902 iki 1910 m. mokėsi Marijampolės gimnazijoje, ją baigęs įstojo į Maskvos Geodezijos Institutą, kurį 1915 metais baigė.

Kai tarnavo rusų kariuomenėje, buvo komandiruotas į Pskovo topografijos mokyklą, o ją baigęs, dirbo įvairiose Rusijos vietose karo topografu. Kai grįžo į Lietuvą, buvo mobilizuotas ir paskirtas prie Užsienių Reikalų Ministerijos komisijos sienai su Latvija nustatyti. Gi ši darba atlikus (1922 metais), buvo paskirtas Vyriausiojo Karūmenės štabo Topografijos sk. viršininku. Tą skyrių jis suorganizavo ir jam vadovavo iki pat pirmosios bolševikų okupacijos. Jo vadovaujamas šis skyrius aprūpino Lietuvos kariuomenę žemėlapiiais ir sudarė Lietuvos trianguliacijos tinklą.

Antanas Kriksčiūnas suorganizavo Lietuvos kariuomenės dvejų metų topografijos kursus, dėstė topografiją Karo ir Kultūrtechnikos Mokyklose, Vytauto Didžiojo Universitete ir Aukštesniojoje Technikos

Mokykloje (kurį laiką buvo ir šios mokyklos direktorium). Jis dalyvavo komisijose: nustatant Klaipėdos krašto sieną su Vokietija, o atgavus Vilnių, nustatant Lietuvos sieną su Sovietų Rusija. Buvo įvairių tarptautinių geodezijos komisijų bei sąjungų narys. Jo rūpesčių prie Kauno buvo įsteigta astronomijos observatorija, kurią bolševikai, okupavę Lietuvą, likvidavo, išvežė į Rygą.

Antanas Kriksčiūnas bendradarbiavo Mūsų Žinyne, žemėtvarkoje ir Melioracijoje, redagavo Kariuomenės štabo Trianguliacijos sk. metraščių. Parašė Kartografiją (1931 m.), Topografijos vadovėlių (1934), Lietuvos Plotą (1930).

Mirė 1942 m. birželio 1 d. Kaune. Jis buvo vedęs Rusijoje Mariją Titovaitę, Augino dvi dukteris — Aldoną ir Elvirą, sūnų Jurgį, kuris antrojo bolševikmečio metu buvo Lietuvoje partizano mirtimi. Dukterys ir Marija Kriksčiūnienė gyvena Kanadoje.

Jauniausias Jurgio brolis Juozas Kriksčiūnas gimė 1898 m. Kaip ir jo broliai, jis lankė Marijampolės gimnaziją ir ją baigė 1917 m. Jaraslavyje, Rusijoje, kur ši gimnazija buvo nukelta karui prasidėjus.

Gimnazijoje mokydamsis, draugavo su dideliu to meto lietuvių veikėju Petru Kriaučiūnu. Išsikeldamas į Rusiją, to paties Kriaučiūno darže pakasė jo raštus, tačiau, 1921 m. grįžęs į Lietuvą, jų jau neberado. Juozas Kriaučiūnas teisių fakultetą baigė jau nepriklausomoje Lietuvoje, Vytauto Didžiojo Universitete, 1927 metais. Ilgą laiką buvo Marijampolės Apygardos teismo prokuroras ir vėliau teiseju, o 1939 ir 1940 metais Kauno Apygardos Teismo prokuroru.

Brolio Mato pasakojimu, Juozas buvęs iš visų Kriksčiūnų pats judriausias, gyviausias, gambiausias,

o taip pat ir didžiausias tinginys. Turėjęs nepaprastai gerą atmintį.

1941 metais Juozas Kriksčiūnas bolševikų buvo išvežtas į Sibirą, ten Vorkutoje ir mirė badu. Augino sūnų Regimantą ir dukterį Reginą. Žmona Stefanija mirė antrojo bolševikmečio metu.

II. MOKSLAS, ŠEIMA, ASMUO

Marijampolės gimnazija

Jurgiu Kriksčiūnui gimus, jo tėvai jau gana tvirtai laikėsi. Būsimąjį Jurgį krikštinti vežė stamūs Giirnikų kaimo ūkininkai Kemežiai. T. Kemežys buvo tolimesnis tėvo gimnaitis, o Kemežienė — motinos. Vaikas pakrikštytas Prienų bažnyčioje.

Jurgis buvo už visus brolius ramiausias. Mežkas būdamas, mėgo sau vienas žaisti ir su savim pasikalbėti, bet vėliau atsisakyti netapo, nes juk žaidimo draugu, augant tarp keturių brolių ir trijų seserų toli ieškoti nereikėjo.

Paaugęs Jurgis mėgdavo paukštėlius, laikydavo juos narveliuose, dažnai išleisdamas kambariuose pasiskraidyti. Jam labai bloga būdavo, pamačius kraują, buvo linkęs alpti ir dėl to visų buvęs laikomas silpnesnės sveikatos.

Vaikystėje jis labai sunkiai pakeldavo ir kelionę rogemis. Vaziuoti rogemis į Marijampolę Jurgiu būdavo tikras vargas. Vėliau iš šios silpnybės jis išaugo.

(Bus daugiau)

SKAITYKITE IR PLATINKITE DIENRAŠTĮ "NAUJIENAS"

TELEF. PR 8-3229

DR. ANNA BALIUNAS

ARIŲ, AUSŲ, NOSIŠIŲ
IR GERKLĖS LIGOS
2860 W. 63rd Street

Valandos pagal susitarimą.

DR. K. G. BALUKAS

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6449 So. Puleask Rd. (Crawford
Medical Building). Tel. LU 5-6446

Prima ligonius pagal susitarimą.
Jei neatliepia, skambinti 374-8012

DR. C. K. BOBELIS

INKSTŲ IR ŠLAPIMO TAKŲ
CHIRURGIJA
Telef. 695-0533
Fox Valley Medical Center
360 SUMMIT STREET
ROUTE 58, ELGIN, ILLINOIS

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
Ofis: HEmlock 4-5849
Rezid.: 388-2233

OFISO VALANDOS:

Pirmadieniais ir ketvirtadieniais, 1-7 val.
antradieniais, penktadieniais nuo 1-5. trečiadieniais, šeštadieniais 8-3 val.

DR. PAUL V. DARGIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community klinikos
Medicinos direktorius.
1938 S. Mannheim Rd., Westchester, Ill.
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir
kas antrą šeštadienį 8-3 val.
Tel. 562-2727 arba 562-2723.

REZ.: GI 8-0873

DR. W. EISIN - EISINAS

AKUŠERIJĄ IR MOTERŲ LIGOS
GINEKOLOGINĖ CHIRURGIJA
6132 So. Kedzie Ave., WA 5-2670
Valandos pagal susitarimą. Jei neatliepia, skambinti MI 3-0001.

TEL. — BE 3-5893

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. K. A. V. JUCAS

Tel.: 561-4605 ir 489-4441
ODOS LIGOS — CHIRURGIJA
OFISAI:
2403 W. NORTH AVE.
(Prie Western Ave. kampo)
5214 N. WESTERN AVE.
Valandos pagal susitarimą.

Ofis: tel.: HE 4-1818

Residencijos: PR 6-9801

DR. J. MEŠKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
VIDAUS LIGŲ SPEC.
2454 WEST 71st STREET
VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais, ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 3 iki 7 val. popiet.
Tik susitarus.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVISKAI
2818 W. 71st St. — Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius ir
"contact lenses".
Val. pagal susitarimą. Uždaryta treč.

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR
PROSTATOS CHIRURGIJA
2456 WEST 63rd STREET
Val.: antradienį, nuo 1-4 po pietų.
ketvirtadienį, nuo 5-7 val. vak.
Ofiso telefonai: 776-2880
Naujas rez. telefonai: 448-5545

DR. VYT. TAURAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Bendra praktika, spec. MOTERŲ ligos
Ofis: 2652 WEST 59th STREET
Tel.: PR 8-1223

OFISO VAL.: pirm., antradienį, trečiadienį, penktadienį 2-4 ir 6-8 val. vak. Šeštadienį 2-4 val. po pietų ir kitu laiku pagal susitarimą.

V. Tomasonis, M. D., S. C.

CHIRURGAS
2454 WEST 71st STREET
Ofiso telefonai: HEmlock 4-2123
Rezid. telefonai: Gibson 8-6195

Prima ligonius pagal susitarimą. Dėl valandos skambinti telefonai HE 4-2123. Jei neatliepia, tai telefonai GI 8-6195.

P. SILEIKIS, O. P.

ORTHOPEDAS-PROTEZISTAS
Aparatų - Protezų, Med. Bandžalų. Speciali pagalba kojoms (Arch Supports) ir t. t.
Val.: 9-4 ir 6-8. Šeštadieniais 9-1.
2850 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629
Telef.: PProspect 6-5084

BUY U.S. SAVINGS BONDS

WHERE YOU BANK OR WORK

Detroito naujienos

Lietuvių kambario įrengimas Wayne State universitete eina prie pabaigos

Posėdžio metu birželio 7 d. Sv. Antano parapijos kavinėje pranešimą padarė to komiteto pirm. Jurgis Mikaila. Architekto Jono Muloko projektą Wayne State universiteto vadovybė jau patvirtino. Susitarta su rangovu, kuris sustatys projektą kai bus pagamintas. Prieš sustatant pagaminatą projektą yra kviečiamas pats architektas J. Mulokas, kuris susitiks su to universiteto architektu ir su Detroito visuomene ir paaiškins apie projekto darbus. Ta proga birželio 14 d. 7 val. šeštadienį Sv. Antano parapijos kavinėje bus rodomos skaidrės apie Vilniaus architektūrą. Šiuo metu Wayne State u-to kambariui įrengti jau suaukota 16.211.06 dol. Dar keleto tūkstančių trūksta tam kilniam darbu užbaigti. Kas dar norėtų, kad jo vardas būtų įmūrytas į kambario sieną paskubėkite paaukoti. Komitetas pasiruošęs maloniai priimti jūsų auką. Užbaigimui darba sukelti pinigų ruošiamą loterija. Fantasm dailininkė Stasė Smalinskienė pakuokojo M. Kudatienės kūrinių, V. Tamošiūnas ir Viktorija Norvilaitė gintaro dirbinį ir iš Lietuvos gautas rankų darbo užuolaidas. Laimės traukimas įvyks Wayne State universitete Etninių grupių kambaryje rugsėjo 28 d. 3 val.

Taisau klaidą

"Naujienose" gegužės 30 d. Nr. 126 buvo išspausdinta žinutė: Baigė aukštuosius mokslus ir įsigijo teisės daktaro diplomą Ričardas Kriščiūnas, Jono ir Marijos sūnus. Turėtų būti ne Marijos, bet Martos sūnus. Už klaidą atsiprašau.

Jūros šaulių veikla

"Svyturio" jūros šaulių vadovybė nutarė "Pilėnų" stovykloje atšvesti Jonines ir Petrinės. Joninės numatytos šeštadienį, birželio 21. Vakare bus deginamas laužas ir ieškomas papartio žiedas.

Petrinės birželio 29 d., sekmadienį, stovykla bus atidara nuo 11 valandos. Kažin kodėl pamirštos Antaninės? Šauliai, šaulės ir ne šauliai maloniai kviečiami atsilankyti. Moterys šaulės žada padaryti staigmeną, lauže iškepti bulvių su sviestu.

— Juozas Kincius užsisakė "Naujienas". Sakosi labai patenkintas. Kai laikraščius gauna, tai pirmas ima skaityti Naujienas.

A. Sukauskas

Zagariečių Klubas

Lietuvių Zagariečių klubo susirinkimas įvyko gegužės 25 d. 4346 So. California av. Pirm. Paul Masilionis atidarė susirinkimą pasveikino gausiai atsilankiusius narius ir pranešė, kad yra miręs klubo narys Aleksas Burba ir jam nuo klubo suteiktas gėlių vainikas. Pirm. prašė visus atsistoti minutei pagerbti mirusį ilgametį narį. Giminei išreikšta gili užuojauta.

Nutarimų raštininkės ir valdybos narių raportai vienbalsiai priimti. Komisija: K. Stukas, A. Casey ir T. Palionis pranešė, kad klubo piknikas įvyks birželio 22 d. Kays sode ir bus Joniko orkestras. Kvietė visus dalyvauti. Visi darbininkai, kurie esate apsiėmę, prašomi neužmiršti ir atvykti laiku. Taipgi klubas nutarė pakelti gėlėms \$5; dabar bus \$20 mirusiam gėlėms suteikti. Be to, buvo nubalsuota pakelti duoklės nariams iki \$2 metams ir nebus jokių bausmių būsi metiniame parengime ar nebūsi, nereikės mokėti daugiau būti, nereikės mokėti daugiau kaip \$2 metams. Taipgi klubas nutarė paremti Barcus radijo ir aukavo \$25 radijo valandėlės palaikymui.

Klubas nutarė turėti 2 mėnesių atostogas — liepos ir rugpiučio, reikalui esant nariai prašomi kreiptis į valdybos narius: finansų rašt. H. Danta, tel. 847-2774.

Po susirinkimo buvo vaišės ir malonus pobūvis. Aš nuo savęs linkiu visiems klubiečiams sveikų atostogų ir iki pasimatymo piknike.

Rožė Didžgalvis, Koresp.

◆ Jeigu norite sužinoti, kuria kalba kalbėjo jūsų protėviai, vykite į Lietuvą ir pasiklausykite, kaip kalba lietuvis kaimietis.

Prof. Antoine Meillet (College de France)

● Mintis augdama maitinasi savo pačios žodžiais.

ISSAUGOKIME AMERIKOS LAISVĘ

(Atkelta iš 4 psl.)

atvaizdu ir jų valstybės vėliavomis.

Vėliavų jos buvo specialiai parprašytos prie tribūnos ir sukeltos joms didelės ovacijos.

Tribūnoje plėvėsavo mūsų trišpalvė vėliava, o taip pat matėsi plakatas su mūsų tautos didvyrio Kalandos atvaizdu.

Laisvė turi rūpėti kiekvienam iš mūsų, o ypač tiems, kurie ją yra praradę.

Tuo tikslu ir buvo surengtos demonstracijos ir mitingas.

JUDITH ANN BARDYTĖ

Patricijos ir Vincento Bardžių dukra, gyv. Brighton Parko apylinkėje, baigia Curie aukščiausią mokyklą. Ji yra Amerikos garbės studentų draugijos narė, Balzako Lietuvių Kultūros Muziejaus moterys vieneto narė — jaunuolė. Priklauso "Pirmyn" chorui, Lanko Stone-Comryn baleto studijai; ima dainavimo pamokas. Modeliuoja. Yra gavusi virš 40 stypmėlimų, premijų ir taurių baleto pasirodymuose. Rudenį pradės baleto ir meno Skidmore universitete, Saratoga Springs, N. Y.

Ką milijonai žmonių mėgsta skaityti

"Die Welt" praneša, kad Zuerich mieste, šveicarijoje, įvyko nepaprasta konferencija, kurioje dalyvavo "Senovės astronautų draugijos" (Ancient Astronaut Society) delegatai iš 16 kraštų, pasidalinti savo "kosmiškais" patyrimais. Svarbiausias svečias ir pagrindinis kalbėtojas toje konferencijoje buvo Erich von Daniken, visame pasaulyje pagarsėjęs per savo parašytas knygas, kuriose jis įrodinėja ir tvirtina, kad "žiloje žiloje" senovėje mūsų planetą Žemę lankydavo svečiai iš kitų planetų. Surankiojęs iš visų kontinentų senoviškos kolosalinės statybos pavyzdžius, kaip Egipto ir Pietų Amerikos piramidės, Anglijos Stonehenge, priešistorinių laikų šventovių ir rūmų griuvėsius Mažojoje Azijoje, jis įrodinėja, kad tų laikų žmonės neturėjo priemonių, kaip nutašyti, atgabenti į vietą ir sukrauti į pastatą po keliolika ir kelias dešimtis tonų sveriančias "plytas"; tarsi esą padarė "svečiai arba dievai iš kitų pasaulių". Tokių knygų von Daniken jau yra parašęs bene daugiau kaip penkis ir jų pardavęs 29 milijonus egzempliorių!

Jis po konferencijos išvyktąs į Indiją ir Kiniją medžiagos naujai knygai rinkti.

Susirinkimų PRANEŠIMAI

— Š. m. birželio mėn. 13 d. 7 val. vak. Našlių, našliukų ir pavienių draugiškas klubas turės pusmetinį susirinkimą. Visi klubo nariai ir prijauciantieji yra kviečiami gausiai dalyvauti aptarimui, einamųjų klubo reikalų. Po susirinkimo bus vaišės ir šokiai J. Joniko orkestrui grojant. Susirinkimas įvyks Dariaus ir Girėno salėje, 4416 So. Western Ave. V. Cinka, sekr.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

MARY STEPHON Gimusi Kiselytė

Gyv. 12151 S. Artesian Ave., Blue Island, Ill.

Mirė 1975 m. birželio mėn. 8 dieną, 11:10 val. ryto, sulaukusi 86 metų amžiaus. Gimusi Lietuvoje.

Paliko nuilūdę dvi seserys — Zita Linnert, žentas Theodor, ir Bernice Bertos, žentas Charles; 3 anūki, brolis Frank Kiselis su šeima, ir daugelis kitų giminių, draugų bei pažįstamų.

Gedulingos mišios buvo atliktos Mažeika-Evans koplyčioje, esančioje 6843 So. Western Avenue, antradienį, birželio 10 d., 10:30 val. ryto, o po pamaldų buvo nulydėta į Queen of Heaven mauzolieju.

Mary Stephon laidotuvsė dalyvavo giminės, draugai ir pažįstami, kurie suteikė paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuiliūdę lieka:

Dukterys ir giminės.

Laidotuvių Direktorai Mažeika-Evans, Tel. RE 7-8600.

2 Metų Mirties Sukaktis

A. A.

ANDREW NORBUT

Mirė 1973 metų birželio mėn. 8 dieną, sulaukęs 53 metų amžiaus. Gimęs Chicago, Illinois.

Palaidotas Sv. Kazimiero Lietuvių kapinėse.

Paliko nuilūdę du sūnus — Petras ir Povilas, paliko liūdėti 2 anūkes, paliko nuolat liūdinti motina Elizabeth.

Praslydo dveji metai nuo mano mylimo sūnelio Andrew tragiškos mirties ir nebuvo dienos, tuose liūdesio pilnuose metuose, kad neatsimintčiau jį ir neapgalvotčiau jo mirtį. Mano širdis dar tebėra pilna skausmo ir ašaros dar nenužiuvo nuo mano akių.

Atėjus mirties sukaktiui, norisi pasigaušti draugams ir pažįstamiems, paprašyti jų, kad prisimintų jį geru žodžiu kalbėdami.

Išėkis ramybės, sūneli, ir lauk manęs ateinant.

Liūdinti motina

Elizabeth Norbut.

SVENTO RAŠTO PAMOKYMAI IR PAAIŠKINIMAI KIEKVIENĄ DIENĄ BŪTINI KRIKŠČIONIUI

"Giedokite Viešpačiui, garbinkite jo vardą. Skelbkite diena iš dienos jo Išganymą. Pasakykite pagonims jo garbę, visoms tautoms jo šlovę". — Psalmė 96:2, 3.

Visi, kurie girdi tiesą, myli ir priima ją, mėgsta skelbti ją kitiems. Tačiau pasaulis, ypatingai religinis pasaulis, netiki tiesai ir yra nusistatęs priešpriešinti ir net persekioti tiesos skelbėjus, panašiai kaip darydavo Fariziejai ir Rašto žinovai Jėzuso dienose. Jėzus pažino pasaulinių žmonių širdis ir dėlto pasakė: "Jei pasaulis jus nekės, tai žinokite, kad jis manęs nekentė pirmiau negu jus. Jei jūs būtumėte pasaulio, jis mylėtų jus, kaip savuosius, bet aš jus iš pasaulio išskyriau". Dievo malonei padedant skelbkite tiesą, kolai dar neatėjo naktis, "kuomet niekas nebegalės dirbti".

Mažą knygutę, pavadintą JĖZUS PASAULIO IŠGANYOJAS, gausite nemokamai, jei parąšysite tokiu adresu:

F. ZAVIST, 3715 WEST 66th STREET
CHICAGO, ILLINOIS 60629.

SV. RAŠTO TYRINETOJAI

PETKUS

TĖVAS IR SŪNUS
MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street
Telef.: GRovehill 6-2345-6

1410 So. 50th Ave., Cicero
Telef.: TOWnhall 3-2108-9

TRYS MODERNISKOS KOPLYČIOS
AIKSTĖ AUTOMOBILIAM PASTATYTI

MAŽEIKA & EVANS

6845 SO. WESTERN AVE.

TRYS MODERNISKOS
AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

MAIŠROMS VISTA

REpublic 7-8600

REpublic 7-8601

EUDEIKIS GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDZIAUSIA LAIDOJIMO ISTAIGA

4605-07 So. HERMITAGE AVENUE
Tel.: YArds 7-1741 - 1742

4330-34 So. CALIFORNIA AVENUE
Telefonas: LAFayette 3-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI:

Chicagos
Lietuvių
Laidotuvių
Direktorių
Asociacijos

AMBULANCE
PATARNAVIMAS
DIENA IR NAKTĮ
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE.

ANTANAS M. PHILLIPS

3307 So. LITUANICA AVENUE. Phone: YArds 7-3401

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill. Phone: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIUNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE. Phone: LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE. Tel.: YArds 7-1138-1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 65th STREET Republic 7-1213
2314 WEST 23rd HIGHWAY Virginia 7-6672
11028 SOUTHWEST PLYMOUTH, Palos Hills, Ill. 974-4410

P. J. RIDIKAS

3354 So. HASTED STREET Phone: YArds 7-1911

Bendruomenės veikla

Reg. Lietuvių Bendruomenės Marquette Parko apylinkės valdybos posėdis įvyko birželio 5-tą d. Hoffmanų name, 6201 Karlow Ave. Dalyvavo pirm. Juozas Bagdžius, Lucija Hoffmannienė, Gaudentas Mališauskas, Eugenijus Smilgys, Stefanija Kaulėnienė, Stasys Grigaravičius, Justinas Šidlauskas ir Stasys Patlaba.

Valdyba paskyrė aukas: Bažnyčios reikalams per kun. A. Zakaruską \$60; Chicago Kristijono Donelaičio Lituaniškos mokyklai \$55. Valdyba rinko aukas R.L.B.A. paremti jaunimą vykstantį į Pietų Amerikos jaunimo kongresą. Aukos prašo siųsti ar asmeniškai išeiti finansų sekretoriui Eugenijui Smilgiui, 3537 W. 77 Place, Chicago, Ill. Pirm. Bagdžius ragino visus valdybos, bendruomenės narius patiemis dalyvauti ir kitus prašyti dalyvauti vėliaus pakėlime 9 val. ryto prie parapijos salės. Rūgino dalyvauti Chicago Lietuvių Tarybos ruošiamam birželio 15-tos d. Jaunimo Centre bausių birželio įvykių minėjime.

Valdyba svarstė veiklos pagy-

vinimo ir kitus bendruomenės reikalus. Stasys Patlaba

L. T. V. išvyka

Lietuvių Televizijos valdyba birželio 7 dieną suruošė išvyką į dailininko Vlado Vaitiekūno puikią gyvenvietę, 112 Charlton St., Willow Springs. Suvažiavo daug žymių svečių iš Chicago ir apylinkių. Seimininkai ponai Vaitiekūnai su džiaugsmu sutiko svečius ir p. E. Lukienai pagelbstint nuosirdžiai vaišino visus. St. Lukoševičius tvarkė automobilių judėjimą. Jonas Indriūnas rūpinosi, kad visi svečiai būtų pavaišinti šeiminingai pagamintu geriausiu maistu. Ponai šlūtai rūpinosi, kad ko daugiau svečių atvyktų ir būtų patenkinti.

Oras buvo puikus, kvėpėjo jazminai ir kitos gėlės. Šimtamečių ažuolų globoje svečiai vaišinosi iki vėlyvos nakties. Girdėjosi kalbant, kad būtų gerai, jei L. T. V. valdyba ir daugiau suruoštų tokių išvykų į gamtą. Nuširdi padėka p. šlūtams ir p. Vaitiekūnams už įdėtą rūpestį ir darželio įvykių ruošiant.

Stasys Patlaba

ONA POZARNIUKAITĖ.

Kazimieros ir Teodoro Požarniukų dukra, Burbank, Ill., baigia Taikos Karalienės gimnaziją. Taipgi, ji yra baigusi Kristijono Donelaičio aukštesniąją mokyklą ir Pedagoginį Lituaniškos Instituta. Yra Amerikos garbės studentų draugijos narė ir ypatingai moksle pasižymėjusi Amerikos studentų d-jos narė. Gavusi James' Scholar pripažinimą Illinois universitete. Šiurpi matematikos ir meno bakale. Išvystčius talentus muzikoje, fotografavime ir balete. Priklauso "Žilvicių" tautinių šokių grupei ir Liet. knygos klubui. Suorganizavo ir pravedė savisaugos kursus mokykloje, taip pat pravedė fotografavimo klase. Aukštesniosios mokyklos skaitikloje ir mokslo medžiagų centro kambarje nupiešė didžiulius sienų paveikslus — muralus. Studijuos architektūrą Illinois universitete Chicagoje.

Maudyklės atidaromos nuo birželio 17 dienos

Chicago Parkų Distrikto praneša, kad visos maudyklės Michigano ežero paplūdimiais atidaromos ateinančią antradienį, birželio 17 d. Maudyklės nuo tos dienos iki sezono pabaigos saugos 850 sargų. Tą pačią dieną atidaromi ir 72 atviro oro baseinai įvairiose miesto vietose, 20 baseinų po stogu, o 11 baseinų yra atidaryti ištisus metus.

Paplūdimių ir baseinų prievaizda Joseph Peccoraro ta proga duoda eilę patarimų besimaudantiems, pavyzdžiui: nesimaudyti kol maudyklės nėra oficialiai atidarytos; plaukti tik ežero pakraščiais lygiagrečiai su krantu, bet ne gilyn į ežerą; griežtai laikytis instrukcijų ir potvarkių; nesistumdinti vandenyje žaidžiant; nevertoti plaukiojimo priemonių, kaip automobilių kamery, plastikinių kamuolių, įvairių plauštų ir t. p. Atrodo, kad visos taisyklės tos pačios kaip ir kitais metais, kuriomis suaugusieji sargų suvaromi į mažą pažežerės sklypą kartu su vaikais taškutis.

Maudymosi laikas paplūdimiuose nuo 9 val. ryto iki 9:30 val. vakaro; baseinuose nuo 1 val. iki 9:30 val. vakaro, šeštadieniai nuo 9 iki 6 val. ir sekmdieniais nuo 1 iki 5 val. popiet. Vandens temperatūra žemiau 65 laipsnių esanti per šalta maudytis.

KRIMINALAS

Policijos pranešimu, Carl Laws, 20, iš 658 E. 38 street, ir 15 metų berniokas atvykę į apartamentą 3983 S. Lake Park, itiklinę šeiminingę, kad jie yra jos vyro šeiminingo pažįstami ir įsivaizdavo išsitraukę šaudyklę ir įsiveržė vidun, bet čia buvęs šeiminingas atėmęs iš vaikėžo šaudyklę nušovė Laws, o vaikėžą pašaukta policija pasiėmė.

— Eddie Clanton, 33, ir su juo drauge gyvenantis Lonnie Reed, 5418 S. Prairie ave., gatvės ties 5442 S. Prairie susibūrė dėl pinigų ir Reed peiliu Clantoną nudūrė. Atskubėjusi policija užklupo Reed tebekratantį savo nužudyto draugo kišenius.

— Praeitą šeštadienį suimtas Tinell Haynes, 17 metų amžiaus, gyv. 724 E. 42 St., kurs gatvėje ties 660 E. 42 street peiliu nudūrė 18-metį Carey Wells, gyv. 416 E. 44 street.

— Šeštadienį anksčiau Irish Mikes tavernoje, 644 N. State st., rasti sumužtomis galvomis ir perpiautomis gerklėmis tavernos bartenderis Charles Wright, 45, ir svečias. Policija nustatė, kad juos nužudė plėšikai.

— Dvi policininkės moterys

suėmė 16-metį plėšiką pirmadienį anksčiau apilėšiant Troy Li-quors krautuve, 4300 N. Kedzie ave. Išgirdusios aliarmo sirenos jos atsukėjusios rado krautuves šonines duris atplėštas, plėšiką po stalų, ištuštintą registrerį ir pinigų maišelį ant stalo.

— Septyni jaunikliai praeitą sekmadienį pabėgė iš Illinois pataisos namų Geneva, Ill., priverstę Paul McManus juos nuvežti į Chicago, jį Central ir Lake gatvių kampe paleidę išsislapstę. Du pabėgėlius neužilgo patys jų tėvai atvedė į policiją, trečią policija sugavo, o keturių tebeieško.

Žiema Koloradoje

Iš Denver, Colorado, praneša kad praeitą antradienį, birželio 10 dieną, vasaros atostogos Colorado Rocky kalnuose staiga pavirto žiemos rezortu, kur ski čiužinėjimas storai sniegu nuklotais kalnų šlaitais — didelis malonumas. Woodland Parke, Centriniam Colorado, antradienį prsnigo 15 inčų sniego, Georgetown ir Dillon apylinkėse sniego dangą "tik" 8 inčai. Rezortų savininkai apgailestauja, kad žiemos sporto įrenginiai jau sudėti į sandėlius kitai žiemai.

Medicinos daktaras vynu reklamą daro

Vienas kvalifikuotas prancūzų medicinos daktaras Dr. Maury pradėjo skelbti, kad geriausias vaistas nuo įvairių ligų yra vynu. Vynu jis savo pacientus gydas ir apie vynu "gydomasis savybes" net knyga parašęs. Vynu reklamuoti jis panaudojo net šventąjį Raštą, suskaičiuodamas net 450 atvejų, kur vynu suminėtas! Knygoje, pavadintoje "Būkite sveiki per vynu" daktaras Maury priskaičiuoja net 80 ligų, kurias esą galima pagydyti vynu.

Ši moteris demonstruoja Croton-on-Hudson, N. J. Gkyje, kaip senovėje moterys dažydavo avies vilnas svogūny laišku virale.

MISCELLANEOUS FOR SALE
Ivairūs Pardavimai

LIETUVIŠKI SODYTI IR ROKYTI
MESOS PRODUKTAI:
lašiniai, kumpiai, skilandžiai, dešros, šoninės ir kitkas.
5200 So. WHIPPLE ST.
CHICAGO, ILLINOIS 60632
Gamintojas V. DUKSTAS,
Tel. 778-2537

Dr. Maury tvirtina, kad vynu turi savyje daugiau kaip 250 chemikalų, "reikalingų žmogaus organizmo gerbūviui". Kalkės, magnezija, fosforas, arba geležis, jodas — "ko paklausi — vne gausi". Vynu nebūtų pilnai pasitarnauta, jei nebūtų reklamuojamos įvairios vynu rūšys. Nuo gripo ir raugėjimo jis rekomenduoja šampaną!

TRUMPAI

— Chicago viešojoji bibliotekoj, 78 E. Washington St., birželio 17 d. atidaroma foto nuotraukų paroda "Circling the North pole", vaizduojanti gyvenimą pačioje šiaurėje Skandinavijos, SSSR, Grenlandijos, Aliaskos ir Kanados. Nuotraukos buvo padarytos Kanados vyriausybės pavedimu. Į 2-jo aukšto rotundą, kurioje bus paroda, įėjimas iš Randolph gatvės. Paroda uždaroma birželio 28 d. Birželio 20 d. 12:15 val. ir birželio 26 d. 5:45 val. ten bus rodomi tomis pat temomis filmai.

— Anita Karns, žinoma muzikė, solistė ir meninių programų vadovė, neseniai atvyko iš Surfside, Floridoje ir Melrose Parke apylinkė. Pirmiausia ji pasigedo Naujienų. Jas prenumeruoja jos miela mamytė Anna Navickienė, kuri taip pat kartu atvyko į Melrose Parką. Jos abi Chicagoje ir apylinkėje turi daug mielų pažįstamų, ypatingai iš scenos meno darbuotojų bei mėgėjų, nes abi yra socialios lietuviškos organizacijos bei privačiuose santykiuose. Be abejo, jos dalyvaus Naujienų pavasarinėje gegužinėje liepos 6 d. Polonia Grove piknikų aikštėse.

— Kasperas Radvila parašė laiškus Egipto prezidentui Anwar Sadat ir Žydų jaunimo d-jai New Yorke, taipgi Chicago Tribune dienraščiui, nes ten birželio 2 d. pranešime iš Salzburgo buvo Egipto delegacijos kalbėtojo Tahsin Bashir pareiškimas, kad "Izraelis yra vienintelė tauta visame pasaulyje, užmesti kitos šalies žemes". K. Radvila patikslino, kad didžiausias svetimų žemių grobėjas yra Sov. Sąjunga. Jis išvardino kraštus ir buvusias nepriklausomas valstybes, dabar esančias Sov. Rusijos okupacijoje. Jis atrado gerą progą ne tik atitaisyti klaidą, bet ir kelti Lietuvos bei kitų pavergtų tautų reikalą.

— Solistės Izabelės Motiekaitienės vadovaujamos studijos studentai išpildys meninę programą ruošiamame Chicago Lietuvių Tarybos birželio 15 dieną bausių Birželio įvykių minėjime.

— Stasė ir Kazys Ulevičiai iš Argo apylinkės lankėsi Naujienose pasimatyti su pažįstamais ir pratęsti prenumeratą. Malonu buvo juos matyti sveikus ir geroj nuotaikoj, nes p. Stasė ilgokai sirgo, bet niekuomet nenustojo vilties ir noro pasveikti. Ta proga jie nupirko knygų ir, linkėdami Naujienoms geros kloties, išeikė jų naudai 6 dol. S. ir K. Ulevičiai yra Venecuelos lietuvių d-jos ir kitų organizacijų bei klubų veiklūs nariai.

— 18-tasis Balso Seimas įvyks lapkričio 8 d. Chicagoje, šv. Kryžiaus parapijos salėje, Town of Lake apylinkėje. Pasirinkimas seimui lietuviškos salės bei apylinkių yra sveikintinas, nors Balso darbuotojai bei jų atstovai iš visos Amerikos yra nusipelnę savo seimams geriausių viešbučių.

GEROS DOVANOS
ŠIOS KNYGOS PARDUODAMOS DABAR "NAUJIEŠOS" SU DIDELEMIS NUOLAIDOMIS:

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis.
Kietais viršeliais, vietoje \$4.00 dabar tik \$3.00
Minkštais viršeliais tik \$2.00

Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAURŪS ŽMONES.
Kelionės po Europą išspūdiškai. Dabar tik \$2.00

Galima taip pat užsisakyti paštu, atsisiuntus čekį arba money orderi.

NAUJIEŠOS,
1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL. 60608

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
MARIA NOREKIENĖ — VYTAUTAS ŽUKAUSKAS
2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. WA 5-2787
Didelis pasirinkimas įvairių prekių.
AUTOMOBILIAI, ŠALDYTUVAI, MAISTAS, PINIGAI.

MOVING — Apdraustas perkraustymas
Pigus ir sąžiningas patarnavimas. Naujaisi kraustymo įrankiai. Ilgų metų patyrimas.
AL NAUJOKAITIS
2022 W. 69 ST., CHICAGO, ILL. 60636. Tel. WA 5-9209

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ
Cosmos Parcels Express Corp.
MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE
2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629. — Tel. WA 5-2737
3333 So. Halsted St., Chicago, Ill. 60608. — Tel. 254-3320
Įvairių prekių pasirinkimas: motociklai, šaldytuvai, automobiliai, maistas, doleriniai Certificatai.
V. VALANTINAS

JUBILEJINIŲ METŲ NAUJŲ SKAITYTOJŲ VAJUS

NAUJIEŠOMS šiemet suėjo 60 metų. Minint tą sukaktį, gerbiant pirmojo Amerikos lietuvių dienraščio steigėjų bei lietuviškos spaudos pirmūnų ir atliekant būtinas pareigas amžinam lietuviškos išlikimui skelbiamas Naujienų platinimo vaju.

NAUJIEŠOS tvirtai stovi ir kovoja už Lietuvos ir pavergtų lietuvių laisvę, neidamos ir nesidėdamos į sandėris su okupantais ar jų igaliojniais.

NAUJIEŠOS palaiko visas lietuvių demokratines grupes, jų bendras institucijas ir remia visų lietuvių bendruosius darbus bei tikslus.

NAUJIEŠOS atstovauja tyliąją lietuvių daugumą šiais pasmetimo, retorikos ir politinių iliuzijų laikais. Jos yra visiems idomios, naudingos ir reikalingos, net būtinios. Ne veltui, gerose draugijose girti Naujienas yra mada. Lai ta mada tampa jas prenumeruoti.

Todėl Naujienų vadovybė ir Vajaus komisija Jubiliejinių metų progą skelbdama platinimo vaju kreipiasi į visus lietuvius pasekti lietuviškos spaudos pirmūnų pavyzdžiais užsiprenumeruoti Naujienas tikslu sudaryti grandinę tolimiesiems darbuoms ne tik laikraščio, bet ir visos šeimijos, taip pat pavergtos Lietuvos ir jos žmonių gerovei, siekiant visuotinio lietuvių reikalių renesanso.

KAINUOJA: Chicagoje ir Kanadoje metams — \$30.00, pusel metų — \$16.00, trims mėn. — \$8.50, vienam mėn. \$3.00. Kitose JAV vietose metams — \$26.00, pusel metų — \$14.00, vienam mėn. — 2.50, Užsieniuose — \$31.00 metams. Susipažinimui siunčiama savaitė nemokamai.

Prašoma naudoti žemiau esančią atkarpą.

NAUJIEŠOS,
1739 So. Halsted St.,
Chicago, Ill. 60608

Siunčiu dol. Naujienų prenumeratą, Jubiliejinio vajaus progą paremdamas lietuvišką spaudą.

Vajaus progą prašau siųsti Naujienas vieną savaitę susipažinimui nemokamai ir be jokių įsipareigojimų.

PAVARDE IR VARDAS

ADRESAS

6 — NAUJIEŠOS, CHICAGO 8, ILL. — THURSDAY, JUNE 12, 1975

REAL ESTATE

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIMS NUOSIMČIAIS MENESINIAIS ĮSISIMOKĖJIMAIMS DEL VISŲ INFORMACIJŲ, KREIPKITES Į

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas
2212 W. Cermak Road. Chicago, Ill. Virginia 7-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS
NAMŲ PIRKIMAS - PARDAVIMAS — VALDYMAS — NOTARIATAS — VERTIMAL

VISŲ RŪŠIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA
J. BACEVIČIUS — BELL REALTY
INCOME TAX SERVICE
6455 So. Kedzie Ave. — 778-2233

MORINIS BUNGALOW ant 43' sklypo. Centr. šildymas. 64-ta ir Whipple. Nebrangus.
2 BUTŲ po 4 1/2 kamb. 17 metu. 30' sklypas. Centrinis šildymas kiekvienam butui atskirai. Tik \$43,000.
4 BUTŲ: 2 po 4, 2 po 3 ir 3 kambairių sklype. 2 auto garažas. Centrinis šildymas. Geros pajamos, gera šventi vieta.
10 BUTŲ MŪRAS. Naujas šildymas. Geros pajamos. Dideli kambairiai.

NAMAI — VIENYBĖ IR ATEITIS
2 AUKŠTŲ MŪRAS, puikus 2 x 5 kamb. butai ir 2 kamb. sausam beismante, naujas dujų šildymas. Geras garažas. Artį mšų. \$26,500.
PLATUS LOTAS su garažu. Arti Maria High. Pigu.
GRAŽI 7 KAMB. MŪRO REZIDENCJA. pušim iškalta beismantas, 2 auto garažas su elektrinėm durim. Arti Maria High. \$28,000.
PUIKUS MŪRAS — 3 butai ir maisto krautuve su inventorium, šalia tuščias lotas. 2 auto mūriniš garažas. Brighton Parke. Seimos nelaimė vertia parduoti viską už \$26,750.
3 BUTŲ 20 METŲ modern. mūras ir garažas dujų šildymai. Marquette Parke. \$37,500.
3 BUTŲ PUOSNUS MŪRAS. naujas dujų šildymas. 3 auto mūro garažas. Geriausia vieta Marquette Parke. — \$40,700.
PUSANTRO AUKSTO namas, 2 butai, vienas dalinai nubaistas, už Marquette Parko arti Pulaski, ant 50 pėdu sklyvo. \$22,500.
PUIKUS 5 KAMB. 15 metu MŪRAS. Arti "Cool Aid" ir mšų ofiso. — \$24,900.
10 BUTŲ MŪRAS. naujas dujų šildymas. alum. langai, 60 pėdu lotas. 2 auto mūro garažas. Virš \$17,000 pajamų. Arti mšų \$77,000.

ŠIMAITIS REALTY
Insurance. Income Tax
2951 W. 63rd St. Tel. 436-7878

♦ Balso metinė gegužinė - piknikas įvyks birželio 29 d. Bučo sodyboje. Organizacijos ir visuomenė kviečiami dalyvauti bendroje visų lietuvių išvykoje. (Pr.)

♦ Chicago Lietuvių Taryba ruošia š. m. birželio 15 d. Jaunimo Centre bausių birželio įvykių minėjimą.

Programoje numatyta: 11 val. Tėvų jėzuitų koplyčioje pamaldos. Po pamaldų prie paminklo žuvusių dėl Lietuvos laisvės pagerbimas ir salėje akademija. Paskaitą skaitys prof. M. Mackevičius, vėliau meninė dalis.

Lietuviška visuomenė kviečiama skaitlingai dalyvauti. (Pr.)

♦ Chicago Medžiotų ir Meškeriotų klubas kviečia visus į Gegužinę - linksmavakarį, šeštadienį, birželio 14 dieną, 6 val. vakaro. Vyčių salėje ir sodyboje, esančiame 2455 West 47th St. Gros Ramonio orkestras. Įėjimas tik vienas doleris. (Pr.)

♦ Visų rūšių namų apšildymo specialistas JOHN PUCETA. Telefonas 925-4661. Sk.

Didžiausias kailių pasirinkimas
pas vienintelį lietuvių kailišką Turtelį Chicagoje

NORMANA BURŠTEINA
Tel. 263-5826 (jstaigos) ir 677-8489 (buto)

185 North Wabash Avenue
2nd Floor Chicago, Ill. 60601

HOME INSURANCE
Call: Frank Zapalis
3208 1/2 W. 95th St.
GA 4-8654

A. TVERAS
LAIKRODŽIAI IR BRANGYBES
Pardavimas ir Taisymas
2646 WEST 69th STREET
Telef.: REpublic 7-1941

JEI "NAUJIEŠAS" TU SKAITYSI, TAI IR KITAM PASAKYSI, KAD JOS RAŠO TIKRĄ TIESĄ — SKLEIDŽIA ŠVIESĄ.

A. G. AUTO REBUILDERS
Čia automobiliai išlyginami ir nudažomi. Darbas atliekamas sąžiningai ir gerai, prityrusių darbininkų. Kainos nebrangios.
3518-24 W. 63rd Street, Chicago, Ill.
TEL. — 776-5888
Anicetas Garbačiauskas, sav.

TERRA
Brangenybės, Laikrodžiai, Dovanos visoms progoms.
3237 WEST 63rd ST., CHICAGO
Telef. 434-4660

6 — NAUJIEŠOS, CHICAGO 8, ILL. — THURSDAY, JUNE 12, 1975